Уилиям Макдоналд

ХРИСТОС И ЦЪРКВАТА

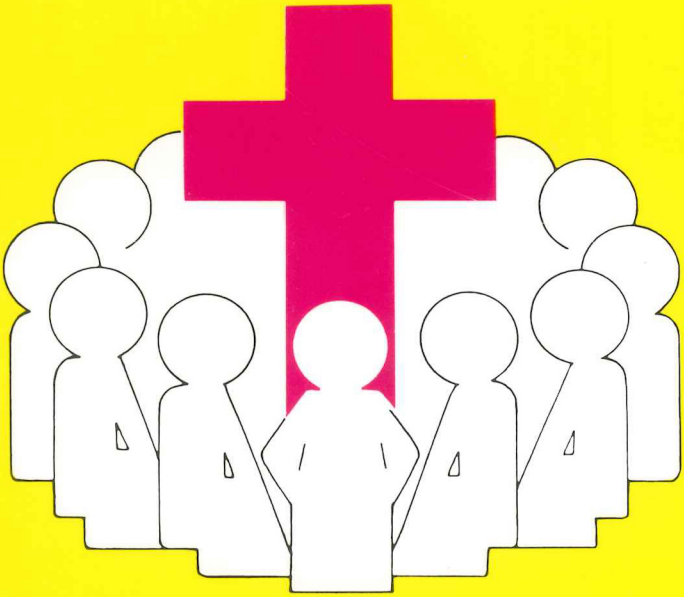

CLV

Уилиям Макдоналд

ХРИСТОС И ЦЪРКВАТА

Издателство ВЕРЕН
пл. Славейков 1, 1000 София

CLV
Christliche
Literatur-Verbreitung e.V.
Postfach 110135 • 33661 Bielefeld

© на английското издание 1973
William McDonald
© на българското издание 1993
CLV – Christliche Literatur-Verbreitung
Postfach 110135, D-4800 Bielefeld 11
преводач: Екатерина Абаджиева

Първо българско електронно издание,
pdf формат
© 2016, Издателство „Верен“ ЕООД

ISBN 978-619-7015-79-9

Съдържание

Предговор 7
Църквата – тялото на Христос..... 9
Местната църква 21
Истината за едното тяло..... 24
Христос е Глава на църквата..... 31
Политика на приемане на хора в църквата..... 33
Светият Дух в църквата 40
Дисциплината в църквата..... 48
Разрастване на църквата 56
Свещенство от всички вярващи..... 67
Ритуалите в църквата..... 74
Ритуалите в църквата – продължение..... 80
Молитвеното събрание..... 84
Епископите 91
Дяконите..... 101
Финансите на църквата 107
Служението на жените 114
Нека излезем вън от стана при Христос! 121

Предговор

Книгата, която се намира във вашите ръце, е синтезирано знание на Божието слово по въпроса за Църквата на Господ Исус Христос.

Впечатление прави добрата обосновка на автора за основните истини на това учение. Това е съвсем естествено, тъй като Макдоналд е автор с богат християнски живот и опит. Неговите книги със сигурност могат да бъдат намерени в библиотеките на много от големите проповедници. Той има издадени книги по различни въпроси върху учението на Словото в много страни на света. Известен е с дарбата си на библейски учител.

Благодарение на ясната си обосновка този труд ни убеждава, че не представлява гледната точка на някаква доктрина, а действително разкрива учението на Библията по този въпрос. Разбира се, никой не може да претендира за абсолютна изчерпателност, когато става дума за такава материя. Божието слово ще продължава да ни се открива до пришествието на нашият Господ Исус.

Книгата е разделена систематично на основни теми и е много прегледна. Това дава възможност за използването ѝ както като учебно помагало, така и като справочник. Темите са разгледани кратко и семпло. Водителството на Светия Дух се проявява не само с това, че книгата съответства на Божието слово, но и с богатия и красив език на автора, предаден сполучливо от преводача.

Нека Божието благословение превърне тази книга в търсен помощен материал при изследването на учението за Църквата на Господ Исус в България, както това е станало в много други страни по света.

Здравко Ненов

Църквата – тялото на Христос

„Христос възлюби църквата и предаде Себе Си за нея.“ Ние също трябва да възлюбим църквата и в известен смисъл да предадем себе си за нея. Ние трябва да предадем себе си в едно любящо, радостно служение – самопожертвувателно и посветено – за да може църквата на земята да прогресира, процъфтява и побеждава.

Целта на тази книга е да покаже някои от по-важните принципи на Новия Завет, отнасящи се до характера и поведението на „църквата, която е Негово тяло“. Главният подход при разглеждането на този въпрос се състои в обобщаване на големите и неизменни истини, които характеризират световната църква, и посочване на отговорността на всяко местно събрание за прилагане на тези истини в практиката и живота.

Още в самото начало бихме искали да подчертаем, че правилното положение на църквата никога не бива да се разглежда отделно от условието, че християните, които съставляват едно местно събрание, винаги трябва да бъдат сами по себе си живо свидетелство за истината. Този акцент ще стои в основата на всички тези лекции.

Ще започнем най-напред с определението и описанието на световната църква.

I. Определение на църквата

А. В Новия Завет думата „**църква**“ е превод на гръцката дума **ekklesia**, която означава „общност от призовани“ или „събрание“. Стефан употребява тази дума, за да опише Израел като

„църквата (събранието) в пустинята“ (Деян. 7:38). Същата дума се използва в книгата Деяния на апостолите за описване на тълпата от езичници в Ефес (Деян. 19:32, 39, 41)*. Но най-честата употреба на тази дума в Новия Завет е със значение „група вярващи в Господ Исус Христос“. Така например Павел говори за „**църквата** на Бога, която Той придоби със Собствената Си кръв“ (Деян. 20:28). В своето първо писмо до християните в Коринт големият апостол разделя целия свят на евреи, езичници и „Божията **църква**“ (1. Кор. 10:32). На още едно място той определя църквата като нещо, което включва вярващите християни, които той е преследвал преди своето обръщение (1. Кор. 15:9).

Б. Често се казва, че църквата не е организация, а организъм. Това означава, че тя не е някаква мъртва институция, а едно живо цяло. Тя е едно братство, състоящо се от всички, които споделят живота на Христос и които са свързани в едно от Светия Дух. Някой я беше нарекъл „чисто общество от хора, което няма характер на институция“.

В. В Новия Завет са дадени много описателни наименования на църквата. Ние смятаме, че един от най-добрите начини да разберем какво представлява църквата, е да разгледаме значението на всяко едно от тези наименования поотделно. Следващите сравнения са едни от най-популярните образи на църквата:

1. „**Стадо**“ (Йоан 10:16). Еврейският народ е „кошара“; църквата е „стадо“. В Йоан 10:16 Господ Исус казва: „И други овце имам, кои-

* В бълг. превод съответно *навалица* и *събрание* – бел. ред.

то не са от тази кошара (Израел), и тях трябва да доведа; и ще чуят гласа Ми; и ще станат едно стадо с един Пастир.“ Сравнението със стадото създава идеята за група християни, които живеят заедно под любящата грижа на Добрия Пастир, като слушат гласа Му и Го следват.

2. „**Божия нива**“ (1. Кор. 3:9). Църквата е Божия нива, която Бог е засял, за да роди плод за Негова слава. Това сравнение подчертава идеята за принасянето на плод.
3. „**Божие здание**“ (1. Кор. 3:9). Този образ ни показва Бог като Инженер, който изпълнява строителната Си програма. Той непрекъснато прибавя нови „живи камъни“ към зданието на църквата. Колко е важно да посветим живота си на този строителен проект, за който Той е толкова заинтересован!
4. „**Храм на Бога**“ (1. Кор. 3:16). Думата „храм“ незабавно предизвиква у нас асоциация с идеята за поклонение и ни напомня, че единственото поклонение, което Бог получава в наши дни, е поклонението, което Му отдават членовете на църквата.
5. „**Негово тяло**“ (Еф. 1:22, 23). Тялото е онова нещо, чрез което човек изразява себе си. В този смисъл тялото на Христос е това, чрез което Господ Исус е избрал да представя днес Себе Си на земята. Когато вярващият разбере тази истина, той никога вече няма да мисли за църквата като за нещо маловажно и ще се отдаде безрезервно на защитата на най-добрите интереси на Христовото тяло.

6. „**Нов човек**“ (Еф. 2:15). Тук особено ярко личи идеята за новото създание. Една от най-големите разлики сред хората – тази между евреи и езичници – е била заличена в църквата. Бог е направил от тези два народа един „нов човек“.
7. „**Божие обиталище**“ (Еф. 2:22). Този образ разкрива истината, че сега Бог обитава в църквата, а не в ръкотворна скиния или храм, както в Стария Завет.
8. „**Невястата на Христос**“ (Еф. 5:25-27; 2. Кор.11:2). Този образ на църквата дава израз на онази нейна страна, която засяга чувствата. „Мъже, любете жените си както и Христос възлюби църквата и предаде Себе Си за нея, за да я освети, като я е очистил с водно омиване чрез словото, за да я представи на Себе Си църква славна, без петно или бръчка, или друго такова нещо, но да бъде свята и непорочна.“ Ако Христос е възлюбил църквата и е предал Себе Си за нея, тогава напълно естествено църквата трябва да се изпълни с такава любов, каквато изпитва невястата към своя младоженец.
9. „**Божият дом**“ (1. Тим. 3:15). Къщата или домът говорят за ред и дисциплина. Идеята за ред личи особено ясно в 1. Тим. 3:15: „...за да знаеш как трябва да се обхождат хората в Божия дом, който е църква на живия Бог...“ Това, че в църквата трябва да има дисциплина, може да се види и в 1. Петр. 4:17: „...да се започне съдът от Божието домочадие...“
10. „**Стълб и подпорка на истината**“ (1. Тим. 3:15). Освен като нещо, което е поддържа-

ло сградата, стълбът се е използвал и като нещо, върху което са слагали обществени съобщения. В този смисъл той е служел като средство за разпространяване на информация. Думата „подпорка“ означава нещо, което подкрепя или поддържа. Следователно Божията църква е средството, което Бог е определил за разпространение, поддържане и защитаване на Неговата истина. Затова ние със сигурност можем да кажем, че ако християните искат да изпълняват Божията воля и цели, те трябва да посветят своите най-сериозни усилия на разрастването и духовното преуспяване на църквата. Днес мнозина се хвалят, че тяхната главна мисия е да проповядват евангелието, и не считат за важно да се занимават с църквата. Тези хора не трябва да забравят, че служението на апостол Павел е имало две главни цели:

1. „...да благовестя между езичниците неизследимото Христово богатство“;
2. „и да осветлявам всичките в наредбата относно тайната“, тоест да им дава знание за големите истини за църквата (Еф. 3:8, 9).

II. Произход на църквата

А. Велики и благочестиви Божии мъже са имали различни мнения по въпроса за момента на възникване на църквата. Някои смятат, че църквата е продължение или издънка на Израел от Стария Завет. Други твърдо вярват, че църквата не е съществувала в Стария Завет, а се е появила през новата ера*. В подкрепа на по-

следното мнение са следните няколко съображения:

1. В Еф. 3:4, 5 Павел говори за църквата като за „тайна, която в други поколения е била известна на човешкия род, както сега чрез Духа се откри на Неговите свети апостоли и пророци“. И отново в 9 ст. той казва, че църквата е „тайната, която от векове е била скрита у Бога“ (вж. също Кол. 1:26; Рим. 16:25, 26). И така, църквата е била тайна, пазена скрита от Бога по времето на Стария Завет, и която не е била открита на никого преди появата на новозаветните апостоли и пророци.
2. В Матей 16:18 Господ Исус казва: „...на тази канара ще съградя Своята църква“. С други думи, църквата тогава все още не е била съградена, тъй като Той говори в бъдеще време.
3. И в Еф. 4:8-11 Павел подчертава, че именно възкръсналият и възнесен Христос е Онзи, който е дал дарове на църквата.

Б. Ние вярваме, че е възможно да се докаже не само че църквата е започнала своето съществуване през новата ера, но и нещо още по-точно: че тя е започнала своето съществуване в деня на Петдесетница.

1. За тялото на Христос се казва, че е било образувано чрез кръщението му със Светия Дух (1. Кор. 12:13). Можем ли ние да определим кога е станало това кръщение със Светия Дух?
2. В Деяния 1:5, непосредствено преди Своето

* Англ.: dispensation, използвана в смисъл на голям период от време, епоха, ера – бел. ред.

възнесение, Господ обещава на апостолите: „...вие ще бъдете кръстени със Светия Дух не след много дни“.

3. В деня на Петдесетница „...те всички се изпълниха със Светия Дух и почнаха да говорят чужди езици, според както Духът им даваше способност да говорят“ (Деян. 2:4).
4. Когато четем Деяния 5:11, църквата вече съществува, защото там се казва, че „...голям страх обзе цялата църква“.

Всичко това показва, че рожденият ден на църквата е денят на Петдесетница.

III. Седем големи истини за църквата

Навсякъде в Деяния и Посланията на Новия Завет непрекъснато се натъкваме на множество големи истини за Божията църква. Тук ще коментираме накратко само седем по-важни от тях с намерението да ги доразвием по-подробно след това.

А. Има едно тяло (Еф. 4:4).

Според Писанията има само една църква. Независимо от всички обстоятелства, които на пръв поглед като че ли отричат тази истина, от Божия гледна точка днес на земята има само едно тяло от вярващи. И въпреки че за човека е невъзможно да види църквата в нейната цялост, тя е обединена в едно общо тяло чрез Светия Дух.

Б. Христос е глава на църквата (Еф. 5:23; Кол. 1:18).

Като използва аналогията с човешкото тяло, Павел ни учи, че Христос като Глава в небето управлява Своето тяло на земята. Главата е онзи орган, който има власт, ръководна роля и интелект. Главата и тялото имат един и същ жи-

вот, интереси и перспективи. Както главата не е едно цяло без тялото, така и Христос (по един много действителен начин) не е едно цяло без църквата. И така, ние четем в Еф. 1:23, че църквата като Негово тяло е **„...пълнотата на Този**, който изпълнява всичко във всички". Това е причина за най-дълбоко страхопочитание и поклонение пред Христос от страна на вярващия.

В. Всички вярващи са части на тялото (Деян. 2:47).

В момента, в който един човек бъде спасен, той се прибавя към църквата като част от Христовото тяло. Тази принадлежност прекрачва границите на раса, цвят на кожата, темперамент, култура, социалното положение, език и деноминации.

В класическия текст, който разглежда положението на отделните части на тялото на Христос (1. Кор. 12:12-26), Павел ни посочва, че:

1. Тялото се състои от много части (12-14 ст.).
2. Всяка отделна част има своя функция (15-17 ст.).
3. Не всички части имат една и съща функция (19 ст.).
4. Благосъстоянието на тялото зависи от взаимодействието на всички части (21-23 ст.).
5. Тъй като всички части на тялото имат нужда една от друга, няма никаква причина нито за недоволство (15-17 ст.), нито за гордост или независимост (21 ст.).
6. Тъй като всички са части на едно и също тяло, те трябва да се грижат един за друг, да изпитват съчувствие един към друг и да се радват един за друг (23-26 ст.).

Г. Светият Дух е „Застъпникът“ или Представителят на Христос в църквата (Йоан 14:16, 26).

След като се е възнесъл в небето, Господ Исус е изпратил Светия Дух като Свой Представител на земята. Дейностите на Духа в църквата могат да се видят отчасти в следните стихове:

1. Той води християните в тяхното поклонение на Бога (Еф. 2:18).
2. Вдъхновява техните молитви (Рим. 8:26, 27).
3. Изпълва с власт тяхното проповядване (1. Сол. 1:5).
4. Направлява ги в техните дейности – както като им позволява (Деян. 13:2), така и като им забранява да извършват различни дейности (Деян. 16:6, 7).
5. Издига надзорници в църквата (Деян. 20:28).
6. Дава дарби за нейния растеж и ефективност (Еф. 4:11).
7. Упътва вярващите във всяка истина (Йоан 16:13).

Д. Църквата на Бога е свята (1. Кор. 3:17).

Бог призовава народ за Своето Име от нациите в света. Той отделя за Себе Си хора от този грешен свят и ги призовава да Му отговорят с живот на практическа святост. Единствено по този начин църквата може вярно да представлява светия Бог в този покварен свят.

Е. Дарбите* се дават за изграждане на църквата (Еф. 4:11, 12).

Божията воля е църквата да расте както духовно, така и количествено. Това е целта на даровете, които възкръсналият Христос дава на църквата.

---

* Или *даровете* (на гръцки една и съща дума) – бел. ред.

Тези дарове са хора, които получават специални способности за изграждане на църквата. Както се изрежда в Еф. 4:11, даровете са:*

1. апостоли,
2. пророци,
3. благовестители,
4. пастири,
5. учители.

Ние вярваме, че апостолите и пророците са

---

* В 1. Кор. 12:8-10 е даден друг списък от духовни дарби: „мъдрост“, „знание“, „вяра“, „изцелителни дарби“, вършене на „велики дела“, „пророчества“, разпознаване на „духове“, „разни езици“, тълкуване на „езици“. Между тези два списъка няма противоречие. В Ефесяни 4 даровете са *личности*, които са посветили целия си живот на евангелизационна работа, поучение или пастирска работа. Тук, в 1. Коринтяни 12, дарбите са *дадености* или *способности*, които не са непременно свързани с една определена личност, а които Светият Дух може да даде на всеки член на тялото на Христос по всяко време – когато на Него Му е угодно. Така например всеки християнин може да бъде упътен от Духа да каже някое „слово на мъдрост“ или „слово на знание“ и въпреки това да не е точно учител. Друг може да доведе някоя душа при Христос, без непременно да е евангелизатор.

И отново в 1. Кор. 12:28 Павел говори за „апостоли“, „пророци“, „учители“, „чудеса“, „изцелителни дарби“, „помагания“, „управления“, „разни езици“. Тук неизбежно трябва да си зададем въпроса дали и днес съществуват дарби с чудотворен характер. В Евреи 2:4 се казва, че Бог е използвал знамения и чудеса, за да свидетелства при ранното проповядване на евангелието. Това е станало във времето преди завършването на Библията в цялостния ѝ писмен вид. Много хора вярват, че след завършването на Библията необходимостта от тези чудеса е отмряла. Библията не дава окончателен отговор на този въпрос. И макар че като цяло днес тези чудеса не ни съпровождат непрекъснато, ние не можем да кажем, че суверенният Дух не е свободен да ги използва, и особено в страни, където Библията не може да се разпространява свободно. Във всеки случай онези, които твърдят, че притежават тези свръхестествени дарби, трябва да внимават дали ги използват в съответствие с наставленията в Словото (като например инструкциите за говорене на езици, дадени в 1. Кор. 14) – бел. авт.

имали преди всичко задачата да основат църквата (Еф. 2:20). След основаването на църквата необходимостта от тези апостоли и новозаветни пророци е отминала и ние вече нямаме апостоли и пророци в този смисъл на думата.*

Ние обаче все още имаме „благовестители“, „пастири“ и „учители“. Благовестителите излизат в света с евангелието, водят грешници към Христос, и след това ги довеждат за общение в местната църква. Пастирите се грижат за другите християни, така както овчарят се грижи за своето стадо – дават храна на овцете си, насърчават ги и ги пазят от злото. Учителите разкриват Божието Слово по един разбираем начин и представят библейските доктрини в един балансиран вид.

Посредством служението чрез тези дарби църквата се разраства и светиите се изграждат в тази най-свята вяра. Дарбите са Божието средство за разрастването на църквата.

Ж. Всички вярващи са Божии свещеници (1. Петр. 2:5, 9).

Една последна истина, която бихме искали да споменем във връзка с църквата, е свещенството на всички вярващи. В Стария Завет се говори само за една определена група от хора, имащи право да бъдат свещеници – племето на ле-

---

* В един по-различен смисъл апостолите все още съществуват като хора, изпратени от Господа. В този по-късен смисъл ние имаме и пророци, тоест хора, които изразяват Божията истина и изобличават греха и поквата. Но ние напълно отхвърляме идеята, че и днес съществуват хора, които имат същата власт, която е била дадена на първите апостоли, или хора, които могат да говорят чрез същото вдъхновено откровение, както новозаветните пророци – бел. авт.

витите и семейството на Аарон (Изх. 28:1). Днес няма отделна група от хора, избрана и отделена от останалите вярващи, със специално облекло и специални привилегии. Всички Божии деца са Божии свещеници с всички привилегии и отговорности, които придружават това звание.

IV. Усъвършенстването на църквата и нейната съдба

Както вече беше отбелязано, в момента църквата се намира в процес на изграждане. Всеки път, когато се спасява една душа, към църквата се прибавя един жив камък. Зданието на църквата непрекъснато расте, без да се чуе и звук от удар с чук. Всеки ден Светият Дух прибавя към църквата онези, които трябва да се спасят (Деян. 2:47).

Един ден цялата тази работа ще свърши. След като бъде поставен и последният камък, Господ Исус ще слезе от небето. Като привлечена от небесен магнит, църквата ще се вдигне, за да посрещне своя Спасител, и двамата заедно ще отидат в многото жилища в дома на Бог Отец: „и така ще бъдем винаги с Господа“ (1. Сол. 4:17).

Благословената награда на църквата няма да е единствено това да бъде завинаги с Христос. Тя ще сподели с Него и славата, която Той е спечелил по време на Своето земно служение (Йоан 17:2).

Църквата е определена да бъде вечен свидетел на Божията слава през вечността: „за да показва (Бог) през идните векове изобилните богатства на Своята благодат чрез добрината Си към нас в Христос Исус“ (Еф. 2:7).

Междувременно църквата е Божият шедьовър на земята – предмет за възхищение пред многоо-

бразната Божия благодат за началствата и властите в небесните места. Затова всеки вярващ трябва да се интересува жизнено от църквата, като една от главните цели на неговото християнско служение трябва да бъде разрастването и изграждането на църквата.

Местната църква

I. Определение на местната църква

В предишната глава ние разгледахме положението на световната църква, която е била наречена още „невидимата църква“ и „тайнственото тяло на Христос“.

Освен това Новият Завет говори още и за местни църкви, съставени от вярващите, които живеят в даден регион. Така например там са споменати църквите или събранията в Ерусалим, Коринт, Рим и т. н. Те са местният израз на Божията църква. Всяка отделна църква е една суверенна единица, независима от останалите църкви, макар че между тях съществува общение и всички те са подчинени на Христос.

През изминалите векове е имало доста спорове по въпроса какво представлява новозаветната църква. За да се отговори на този въпрос, обикновено се изреждат известен брой изисквания или белези, на които трябва да отговаря една християнска общност, и ако тя отговаря на тях, се смята, че е истинска местна църква.

В 1953 год. Хенри Бароу даде едно определение, което би могло да се приеме като типично определение на местната църква.

„Здраво вкоренената и правилно построената Христова църква представлява общност от верни хора, отделени от невярващите и събрани в името на Христос, на когото те искрено се покланят и се подчиняват с готовност. Това е едно братство или общество от светии, всеки един от които стои във и се бори за свободата си да практикува като християнин това, което Бог му е заповядал и открил чрез Своето Свято Слово.“

Има и други определения, които обаче са доста по-ограничаващи и могат да се приложат само за определена деноминация или група.

Тук можем да си поставим един основателен въпрос: Не дава ли Новият Завет определени характеристики или основни черти, които да определят какво представлява местната църква? Не са ли ясно указани белезите на едно християнско събрание, така че всеки вярващ да може спокойно да определи във всяка област кои събрания са истински новозаветни църкви и кои – не?

Ние смятаме, че това не е така. Ако за израстването на една истинска църква беше достатъчно следването на един определен модел или извършването на една определена програма от точки, тогава това би могло да става съвсем механично, без да има нужда от духовен живот. Плодовете щяха да бъдат летаргичност и самодоволство. Въпреки че положението на църквата може да е правилно, състоянието на вярващите в нея може да бъде много по-различно.

Ние вярваме, че указанията на Новия Завет по този въпрос са само насоки, които могат да се обобщят накратко така. Вярващите знаят, че по Бо-

жията милост всички те са членове на църквата. Освен това те знаят, че са призовани да се събират заедно, за да дадат израз на големите истини за църквата. Някои християнски събрания са много лош образ на Христовото тяло. Други показват по-голяма прилика. Нито едно обаче не е съвършено.

Така, вместо да следва формалния подход, който казва: „Ако вие отговаряте на определени изисквания, ще станете църква“, езикът на Писанието е език на милостта, тоест: „Като вярващи вие представлявате църква; събирайте се така, че да изразявате най-точно този факт пред света.“ Мотивиращата сила на милостта е любовта към Спасителя. Тази любов трябва да ни накара да желаем да представляваме верен образ на тялото на Христос за тези около нас.

И така, нека обобщим: местната църква трябва да бъде миниатюрен образ на вселенската църква; в нея не трябва да има нищо и тя не трябва да прави нищо, което да противоречи на великите истини за църквата, която е тялото на Христос.

Нейната природа и единство трябва да бъдат изявени. Всички трябва да могат да виждат, че тя е Христовото тяло, образувано и обитавано от Светия Дух, и че всички вярващи са нейни части, свързани с прославения Христос и един с друг; че нейната надежда е идването на Господа; и че Името на Христос е единственото име, с което тя се нарича. Освен това тя трябва да изявява единството на Христовото тяло.[1]

Щом местната църква е образ на общата църква, какви са тези големи истини, за които тя трябва да представлява живо свидетелство? Ние вече

споменахме седем от тези фундаментални истини, а именно:

А. Има едно тяло.
Б. Христос е глава на църквата.
В. Всички вярващи са части на тялото.
Г. Светият Дух е Застъпникът или Представителят на Христос в църквата.
Д. Църквата на Бога е свята.
Е. Дарбите се дават за изграждане на църквата.
Ж. Всички вярващи са Божии свещеници.

Нашата цел сега е да разгледаме тези истини една по една и да се опитаме да решим как местното събрание може да ги изяви на света.

---

[1] Ridout, Samuel, *The Church According to Scripture*/Семюъл Ридаут, *Църквата, каквато е в Писанието*/ (New York: Loizeaux Bros., Inc., 1926), стр. 23

Истината за едното тяло

Първата истина, за която трябва да свидетелства местното събрание, е:

А. Има едно тяло

Как могат вярващите да свидетелстват за това днес?

1. Може би първото и най-явно нещо е да не си присвояват имена, които ще ги отделят от другите християни. В коринтската църква е имало някои вярващи, които са казвали: „Аз съм Павлов; а аз Аполосов;...а пък аз Христов.“ Павел възмутено осъжда този дух, като казва: „Нима се е разделил Христос?“ (1. Кор. 1:10-17).

Днес християните се разделят на деноминации по имената на техните страни, религиозни водачи, обреди, форми на църковно управление и др. Всички те са едно практическо отрицание на единството на Христовото тяло.

2. От Писанието става съвсем ясно, че библейският подход за назоваване на Божиите деца е те да се наричат с такива имена като „вярващи“ или „повярвали“ (Деян. 5:14*); „ученици“ (Деян. 9:1); „християни“ (Деян. 11:26); „светии“ (Еф. 1:1) и „братя“ (Яков 2:1). Може би една от най-трудните задачи в живота на християнина е да не носи друго име, освен това на един обикновен вярващ. Повечето християни днес смятат, че вярващият трябва да принадлежи към някаква организирана църква и да носи някакво друго име, различно от имената, дадени в Библията. Всеки, който откаже да приеме друго име, освен това на Божие дете, се излага на упреци дори от страна на други християни и винаги ще бъде считан за нещо странно и необичайно в обществото. Но какво друго остава на един истински вярващ?
3. Трябва обаче да кажем, че правилното име от библейска гледна точка не е достатъчно. Напълно е възможно едно местно събрание да се придържа много стриктно към езика на Библията и въпреки това в него да има сектантски дух. Така например някои хора в коринтската църква са казвали: „Аз съм Христов“ и вероятно са се гордеели с това име. И макар че името само по себе си е

правилно, фактът, че те са се смятали за „по-християни“ от всички други истински вярващи, не е правилен. Павел ги намира за точно толкова грешни, колкото и онези, които са се наричали с името на Аполос.

4. Винаги когато се изказват съмнения относно библейската обосновка на деноминациите, аргументът, който обикновено се използва в тяхна защита е, че Господ е благословил богато някои от големите общества и секти на църквата. Без да отричаме истинността на този факт, ние все пак искаме да отбележим следното:
   а. Господното благословение не означава непременно одобрение на всяка една подробност. Той утвърждава Своето Слово независимо от факта, че често пъти неговото разкриване е придружено с много неуспехи и несъвършенства. Ако Бог благославяше само там, където има съвършенство, нямаше да има кого да благославя. Фактът, че някое общество е забелязало действието на Неговата ръка, не означава, че Той одобрява всичко, което прави това общество. Посланието е винаги по-велико от този, който го носи.
   б. Отношението на Господ към разцепленията в църквата може да се види съвсем ясно в 1. Кор. 3:4. „Защото кога един казва: Аз съм Павлов, а друг: Аз съм Аполосов, не *постъпвате* ли по човешки?“
   в. Разцепленията в църквата носят големи беди.

(1) Те създават изкуствени бариери пред общението.
(2) Те ограничават движението на надарени Божии хора, чието служение трябва да стигне до всички членове в църквата.
(3) Те водят до объркване в света, тъй като дават повод на хората да се питат коя църква е права.

В своя изтъкнат труд „Господната молитва за вярващите“ Маркъс Рейнсфорд пише така:

„Аз вярвам, че сектите и деноминациите са резултат от опитите на дявола да развали и възпрепятства колкото може повече видимата цялост на Божията църква и че всички те крият своите корени в нашата духовна гордост и егоизъм, в нашата самонадеяност и греховност.“[1]

„Дано Бог прости и поправи грешките от нашите разцепления! Нищо не нанася по-голяма вреда върху впечатленията на хората от света от различията между християните. Споровете и заяжданията между членовете на отделните секти и деноминации на видимата църква на Бога са едни от най-силните възпрепятстващи фактори на евангелизацията на света. Вместо да бъде принуден да признае: „Вижте как тия християни се обичат един друг!“, светът много често има причини да казва: „Вижте как тия християни се оплакват един от друг, как се съдят един друг, как се обиждат един друг.“[2]

5. Вярващите, които решават да свидетелстват за единството на тялото на Христос, разбират колко е трудно да се отделят от всички подразделения на църквата и едновременно с това да живеят в дух на любов към всички Божии хора.

   Чарлз Хенри Макинтош, обичаният автор на „Бележки върху Петокнижието“, пише така:

   „Най-трудно е съчетанието между духа на строгия сепаратизъм и духа на милостта, нежността и търпението, или – както беше казал един друг човек – „да поддържаш един тесен кръг с широко сърце“. Това е наистина нещо много трудно. Защото, докато точното и безкомпромисно отстояване на истината ни кара да стесняваме кръга около себе си, ние всички ще имаме нужда от разширяващата сила на милостта, за да имаме отворено сърце и топли чувства към другите. Ако ние се борим за истината по друг начин, а не чрез милостта, нашето свидетелство винаги ще бъде едностранчиво и не особено привлекателно. От друга страна обаче, ако се опитаме да покажем повече милост за сметка на истината, това неизбежно ще се окаже някаква популярна либералност за сметка на Бога – нещо, което не струва нищо.“[3]

   Грифит Томас изразява същата мисъл в своята книга „Служението: живот и работа“:

   „Нека всички ние съблюдаваме строго принципа за непогрешимостта на Божествена-

та истина, но нека също така изпитваме най-широка симпатия към всички, които се стремят да живеят и да се трудят за Христос. Аз никога няма да забравя думите на благочестивия и благороден епископ Уипъл от Минесота, апостол сред индианците, които той изрече в Лондон на един голям празник: „От тридесет години аз се опитвам да видя лицето на Христос в тези, които мислят различно от мен.“[4]

6. Трябва да кажем обаче, че видимата изява на единството на Христос не трябва да се търси в различните унификационни движения, за които се говори толкова много в наши дни. Тези общества, съюзи или федерации преуспяват чрез компромиси с великите истини на Писанията. Когато едно християнско общество се съедини с някое от тези движения, които отхвърлят девственото зачатие на Христос, Неговата безгрешна човечност, Неговата заместническа смърт, Неговото телесно възкресение, Неговото възнесение и прославяне и Неговото второ идване, това християнско общество се отрича от своя Господ.
7. Истинската основа за единството на християните е общото им посвещение на Христос и Неговото Слово. Когато най-голямото желание на нашите сърца е Неговата прослава, тогава ние ще бъдем привлечени един към друг и тогава молитвата на Исус, който казва: „За да бъдат едно, както и Ние сме едно“ (Йоан 17:22), ще получи отговор.

   „*Във връзка с разделенията между христи-*

яните много често се дава илюстрацията с прилива и отлива. След отлив тук-там по пясъчния бряг остават малки езерца от вода, разделени едно от друго с обширни пространства земя, които могат да се слеят в едно само при следващия прилив, който единствено може да ги обхване в мощната си прегръдка и да ги съедини. Така трябва да бъде и така ще бъде и с нашите разделения на сърцето, „нашите нещастни разцепления“: великата Божия любов ще нахлуе все по-силно и все по-мощно в живота на всеки един от нас поотделно и на всички заедно и когато се намерим в океана на тази любов, ние ще разберем Божествения идеал за любовта, радостта и мира завинаги.“[5]

В същото време местните църкви са отговорни да се стремят да поддържат свидетелството за единството на тялото на Христос във време като нашето, когато по-голямата част от християнския свят работи само за да отрече този факт. Те могат да направят това, като признават по дух, по принцип и на практика всички свои братя по вяра.

---

[1] Rainsford, Marcus, *The Lord'S Pleyer for Believers*/Маркъс Ренсфорд, Господната молитва за вярващите/ (London: Chas. J. Thynne, 1904), стр. 409

[2] Пак там, стр. 446

[3] „The Unequal Yoke“ in *Miscellaneous Notes*/ „Неравностойният ярем“ в *Общи бележки*/ (New York: Loizeaux Bros., Inc.), том II, стр. 29

[4] W. H. Griffith Thomas, *Ministerial Life and Work*/ Грифит Томас, *Живот и работа при служението*/ (Chicago, Moody Colportage,1927), стр. 115, 116.

[5] Пак там, стр 116

Христос е Глава на църквата

Втората истина, за която трябва да свидетелства всяко местно събрание, е следната:

Б. Христос е Глава на църквата.

Как могат вярващите да покажат този факт днес?

1. На първо място те не бива да приемат никакъв човешки водач за глава на църквата. Най-очебийното нарушение на тази истина е водачът на една голяма религиозна система, който твърди, че временно е глава на тялото на Христос. Повечето християни в наши дни са разбрали фалшивостта на такава една претенция, но независимо от това злото е проникнало в почти всички части на християнския свят.
2. Първенствуващото място на Христос е истински признато, когато на Него Му се позволява да ръководи всички дейности на църквата, да взема нейните решения, да надзирава всяко нейно дело. За много хора това звучи доста неопределено и непрактично. Как може Господ, който е в небето, да ръководи една местна църква, която е на земята? Отговорът е, че Той никога няма да допусне да не изяви волята Си на тези, които търпеливо чакат да я узнаят. Наистина това изисква голяма духовна практика от страна на вярващите. Много по-лесно е да вземеш нещата в свои ръце и да следваш собствените си планове. Но ние не трябва да забравяме, че новозаветните принципи могат да се изпълняват само с новозаветна сила и че тези,

които не искат да следват пътя на подчинението, молитвата и търпеливото очакване, никога няма да имат привилегията да видят как Великият Глава на църквата ръководи тяхното местно събрание на земята.

3. На това място бихме искали да подчертаем още веднъж голямата разлика между признаването на първенствуващото място на Христос на думи и признаването му на практика. Има хора, които на думи са готови да пролеят кръвта си за истината, че Христос е глава на църквата, но на практика я отричат и се държат като истински диктатори в събранието. Един човек или група от хора могат да нямат никаква официална титла или наименование в една църква и въпреки това да властват безмилостно над нея. Диотреф е бил един такъв човек (3. Йоан. 9:10). Той е обичал превъзходството, бръщолевел е лоши думи срещу такива Божии хора като Йоан, не ги е приемал и е забранявал и на другите да ги приемат, като ги е гонел от църквата. Това е поведение на потенциално отричане на Христос като Глава на църквата.
4. Може би тук трябва да добавим нещо във връзка с „главната щаб-квартира“ на църквата. Думата „щаб-квартира“ означава център на операциите или властта. Щаб-квартирата на църквата се намира там, където е нейната Глава, а именно – в небесата. Една местна църква не бива да се подчинява на никаква контролираща организация от рода на синод, енорийска управа или църковен

съвет, която да упражнява непрекъсната власт над една общност или група от църкви. Всяко местно събрание е пряко подчинено на Главата на църквата и в него не трябва да има нищо, и то не трябва да прави нищо, което да отрича тази истина.

Политика на приемане на хора в църквата

Както беше посочено по-рано, трета важна истина за църквата е следната:

В. Всички вярващи са части на тялото

Дълг на събранието е да отстоява тази истина вярно и точно. Нищо, което то поучава или практикува, не бива да отрича единството на всички християни. Ако ние се опитаме да си отговорим на въпроса как може да свидетелства за това местното събрание, ще разберем, че този въпрос е тясно свързан с политиката, която то следва при приемането на хора в своето общение. Този проблем обикновено се нарича политика на приемане на хора в църквата и може да се обобщи в следните принципи:

1. Общият принцип е, че събранието трябва да приема всички, които са приети от Христос. „Затова приемайте се един друг, както и Христос ви прие, за Божията слава“ (Рим 15:7). Основата на истинското общение е фактът, че човекът вече е бил приет в тялото на Христос. Местното събрание дава ви-

димо изражение на този факт, като приема този човек в своето общество.

2. Това правило обаче не е без изключения.
   В това отношение Новият Завет ни дава още три много ясни изисквания:
   а. Човекът, който се приема, трябва да води свят живот (1. Кор. 5:11; 10:21). Явно е, че църквата не може да представлява вярно и точно светия характер на тялото на Христос, ако приема в общение блудници, користолюбци, идолопоклонници, хулители, пияници или изнудвачи.
   б. От това следва, че не трябва да се приема и човек, спрямо когото са взети дисциплинарни мерки от друго местно събрание (1. Кор. 5:13). Това ще бъде отрицание на единството на тялото на Христос (Еф. 4:4). Докато отлъченият не бъде възстановен в общение с Господа и Неговия народ, той трябва да се счита „като езичник и бирник“ (Мат. 18:17).
   в. И най-накрая, човекът, който се приема, трябва да стои здраво в учението на Христос (2. Йоан. 10). „Ако някой дойде при вас и не носи това учение, недейте го приема вкъщи, и не го поздравявайте.“ Въпросът, който трябва да си зададем тук, е какво трябва да се разбира под учението на Христос. Изразът не е обяснен в този текст, но ние смятаме, че под учението на Христос трябва да се разбират великите истини за Неговата Личност и дело, а именно: Неговата божественост, раждането Му от девица, Неговият безгрешен

живот, Неговата смърт като Заместител, Неговото погребение, възкресение и възнесение, и Неговото второ пришествие.

3. Освен всичко това Библията ни дава и някои здравословни наставления по отношение на приемането на нови хора в събранието. То трябва:
   а. **Да приема този, който е слаб във вярата** (Рим 14:1). Това се отнася до такива християни, които особено педантично държат на спазването на неща без морално значение. Фактът, че един християнин например е вегетарианец, не трябва да бъде причина той да не бъде приеман.
   б. **Да приема хората „без лицеприятие“** (Яков 2:1-5).
   Библията ни предупреждава, че не е добре да показваме пристрастие към богатите и пренебрежение към бедните. Това се отнася както до расовата принадлежност, така и до социалното положение и културата. Дискриминацията не е християнска черта.
   в. **Да приема нови вярващи на базата на живота, а не на базата на познанието** (Деян. 9:26-28). Общението зависи не от това, колко знае един човек, а от Личността, която познава. Така например Аполос е бил приет в Ефес независимо от това, че знанието му е било несъвършено (Деян. 18:24-28).

В заключение бихме искали да обобщим, че местното събрание трябва да приема в общение всички новородени вярващи, които

водят свят живот, които не са под наказание от друго събрание и които стоят здраво в учението.

г. **Да ги приема на базата на живота, а не на базата на някакъв обред.** Никъде в Библията не се казва, че кръщението е вратата, през която трябва да се влезе в събранието. И макар че всички вярващи трябва да се кръстят, защото това е една истина от Словото (Мат. 28:19), изискването всеки, който иска да бъде приет в общение в събранието, задължително да бъде кръстен, вече излиза извън рамките на Словото.

д. **Да приема нови вярващи на базата на живота, а не на базата на служението.** Това, че ние може да не сме съгласни с определена сфера на служение на един християнин, не означава, че трябва да му откажем общение в местното събрание. В Лука 9:53 четем, че самаряните не са поискали да приемат Господ Исус, защото Неговото лице е било насочено към Ерусалим. Това тяхно решение е продиктувано от сектантски чувства, а не от божествени принципи.

е. **Да приема нови хора независимо от тяхното състояние преди спасението.** Павел е бил преследвач на християните, но е бил приет без оглед на неговата дейност в миналото (Деян. 9:27, 28). Онисим е бил крадец, но Павел увещава Филимон да го приеме без никакви резерви (Филимон 12, 15, 17). Когато едно местно събрание

затвори вратите си за повярвали пияници, комарджии и други отхвърлени от обществото хора, то загубва истинския си характер и се превръща в социален клуб.

ж. **Да приема вярващите в Господа „с пълна радост“** (Филипяни 2:29). В един съвсем действителен смисъл нашето отношение към най-слабия член на тялото на Христос говори за отношението ни и към Самия Христос. „Понеже сте направили това на един от тия най-скромни Мои братя, на Мен сте го направили“ (Мат. 25:40).

4. Сега неизбежно възниква въпросът: „Как може събранието да знае дали един човек е наистина спасен и способен на общение?“ Тук могат да се посочат най-малко пет ориентира.

а. **Използване на препоръчителни писма** (Рим 16:1). Християнинът, който се премества от едно събрание в друго, може да избегне доста усложнения и затруднения, ако вземе със себе си писмо от местното събрание, в което е бил, свидетелстващо за неговата вяра и поведение.

б. **„От устата на двама или трима свидетели да се потвърди всяка дума“** (Мат. 18:16). Ако един християнин е познат на двама или трима вярващи от местната църква, тази църква може да го приеме на основата на техните препоръки.

в. **Вярващият може да бъде приет на основата на свидетелството на само един човек, който обаче има доверието на събранието.** Така например Павел препо-

ръчва Фива на светиите в Рим (Рим 16:1) и Епафродит на църквата във Филипи (Фил. 2:28-30).

г. **Той може да бъде приет на основание на своята лична репутация като Христов служител** (2. Кор. 3:1-3). Павел отхвърля необходимостта от препоръчително писмо за себе си пред коринтската църква, тъй като той им е добре познат като апостол на Исус Христос.

д. **Самото събрание има право да изследва и да проучи какво е състоянието на един вярващ в Господа.** Това означава, че събранието (евентуално чрез старейшините) може да разговаря с вярващия за неговата вяра в Христос и т. н., като поиска от него да разкаже каква е причината за тази негова вяра (1. Петр. 3:15). След като получи от него достатъчно уверение, че той наистина принадлежи на Христос, събранието може да го приеме.

5. Преди да завършим тази глава върху приемането на нови вярващи в събранието, бихме искали да разгледаме още три въпроса, които обикновено възникват във връзка с този проблем.

а. **Има ли събранието право да съди дали един човек е спасен, или не?**

Отговорът е, че това е не само право на събранието, но и негово свещено задължение. След като на вярващите е забранено да имат общение с невярващи (2. Кор. 6:14, 17), логично е да се предположи, че от тях се иска те да използват всички раз-

умни средства, за да различат духовното състояние на онези, които търсят място сред Божия народ.

б. **Да предположим, че едно събрание приеме човек, който след това започне да въвежда погрешни доктрини в църквата. Какво трябва да се направи тогава?**

Тогава неговото учение трябва да се опровергае публично чрез Божието Слово (1. Тим. 5:20). Новозаветната църква може да функционира единствено в условията на ясното и публично проповядване на Библията. Тя трябва да се ръководи от благочестиви старейшини, които могат да ѝ показват грешките и да защитават истината (Тит 1:9).

в. **Възможно е също така събранието да приеме човек, който или идва нередовно, или изобщо не се появява повече. Какво трябва да се направи в този случай?**

Най-напред трябва да кажем, че общението означава да споделяш или да имаш общи неща с другите. Онези, които желаят да бъдат в общение със събранието, трябва да навлязат в живота на събранието, да понесат своя дял от отговорността и да участват в работата, която трябва да се върши. Казано по-точно, ако един човек посещава само една служба в седмицата, той всъщност не е в общение със събранието.

Що се отнася до човека, който е приет, но никога повече не идва в църквата, отго-

ворност за това носи самият той. Събранието е отговорно да представи пред него едно вярно и духовно изображение на църквата, след което той е длъжен да се подчини на истината.

Вижда се, че проблемът с приемането е доста сложен и ние не можем да го изчерпим напълно със споменаването на някои от по-важните му аспекти. Съзнавайки непълнотата на нашето разглеждане, ние все пак преминаваме към следващата главна характеристика на местното събрание.

Светият Дух в църквата

На четвърто място местното събрание трябва да изявява на теория и на практика следващата основна истина:

Г. Светият Дух е Представителят на Христос в църквата

На пръв поглед това като че ли се припокрива със или противоречи на по-горе разгледаната доктрина, че Христос е Глава на църквата. Обаче и двете твърдения са верни. Христос е Глава на църквата, но е изпратил Светия Дух като Свой Пълномощник или Представител на земята. Следователно всяко местно събрание е задължено да даде на Божия Дух полагаемото Му се място.

Как може да стане това на практика?

1. На първо място събранието трябва да търси Неговото водителство при всяка своя дейност, било то при:

а. избирането на място за обществено свидетелстване;
б. подреждането на различните събрания;
в. определянето на човешките инструменти, които ще се използват при проповядването на Божието Слово;
г. разпределянето на средствата;
д. съблюдаване на дисциплина и т. н.

2. Местното събрание винаги трябва да признава суверенитета на Духа. С това искаме да кажем, че Той може да прави това, което на Него Му е угодно, и че не винаги ще избира да прави нещата по един и същ начин, което обаче не означава, че Той би действал против Словото. Самите символи на Духа, използвани в Писанието – огън, масло, вода, вятър – говорят за флуидност, за непредсказуемост на поведението. Затова разумните християни трябва да се бъдат достатъчно гъвкави, за да Му позволят това божествено право.

Точно такова е било положението и при ранната църква, но, за съжаление, много скоро хората са започнали да се чувстват не много удобно в тези събрания, които били „свободни и обществени, с минимално определяне на формата“ и са потърсили начини за контрол, които са довели до формализъм и въвеждане на различни ритуали. Светият Дух е бил угасен и църквата е загубила своята сила.

Това преминаване на църквата от свободата на Духа към човешкото управление е описано изключително вълнуващо и красиво от Джеймс Дени. И макар че г-н Дени излага мислите си

доста нашироко, читателят ще открие, че внимателното прочитане на неговата статия си заслужава усилията. Коментирайки стиха: „Духа не угасявайте“, той казва следното:

„Когато Светият Дух е слязъл върху църквата на Петдесетница, „им се явиха езици като огнени, които се разделяха, и седна по един на всеки от тях“; и устата им се отвориха, за да възвестяват великите Божии дела. Човекът, който е получил този дар, е описан като пламенен, говорещ, кипящ с Духа. Новорождението през онези дни наистина е било едно ново раждане – то е запалвало в душата непознати дотогава мисли и чувства; донасяло е със себе си съзнание за нови сили, ново видение за Бога; нова любов към светостта, ново проникновение за Словото и за смисъла на човешкия живот, а често пъти и нова сила за пламенно и страстно говорене. В Първото послание към коринтяните Павел описва едно примитивно християнско общество. В това събрание не е имало нито един човек, който да не е имал да каже нещо. Когато са се събирали заедно, всеки е имал да предложи псалм, откровение, пророчество, тълкуване. Проявлението на Светия Дух е било дадено на всеки, за да се възползва от него, и духовният огън е бил готов да пламне във всеки миг от всички страни. Обръщението в Христовата вяра, приемането на апостолското Евангелие не е било нещо, което да не се забележи изключително ясно – то е преобръщало цялата човешка природа из основи; хората никога вече не са били същите; те са ставали нови създания, с нов живот в тях – целия огън и плам.

Едно такова противно на естествената ни природа състояние не е могло да няма своите неудобства. Християнинът, дори когато е получил дара на Светия Дух, пак си остава човек, и то човек, който трябва да се бори със суетата, лъжата, амбициите и егоизма във всичките му разновидности. Вместо да отстрани естествените му недостатъци, в началото неговият ентусиазъм може да ги подчертае още повече. Той може да го накара да говори тогава, когато би било по-добре да мълчи (защото в една примитивна църква говори всеки, който желае да говори). Той може да го накара да избухне в молитва или хваление, или увещание по един начин, който да предизвика въздишки у по-мъдрите в събранието. Поради тези причини мъдрите или тези, които се мислят за мъдри, са склонни да пресекат всякаква изява на духовните дарби. „Овладей себе си!“ – казват те на онзи, чието сърце гори вътре в него и който не може да се сдържи на мястото си, докато не излее огъня вън от себе си. „Обуздай себе си! Упражнявай самоконтрол върху чувствата си! Не може едно разумно същество да се държи по този начин!“

Със сигурност ситуации като тази са били нещо често срещано в солунската църква. Те неизбежно могат да се породят от разликата във възрастта и характерите. Старите хора и хората с флегматичен темперамент са една естествена и, без съмнение, нарочно създадена от провидението противоположност на младите хора и хората със сангвиничен темперамент. Но мъдростта, която идва от опита и

от темперамента, има своите недостатъци в сравнение с пламенността на духа. Тя е студена и лишена от ентусиазъм. Тя не може да запали огън и да се разпространи. Точно поради тази нейна невъзможност да запалва въодушевление в душите на хората е забранено да се угася ентусиазмът, който избухва в огнени думи. Това е значението на думите: „Духа не угасявайте." Тази заповед предполага, че Духът може да бъде угасен. Студените погледи, презрителните думи, мълчанието, нарочното пренебрежение могат да Го угасят много бързо. А така също и хладната критика.

Всеки знае, че огънят пуши най-много в момента на разпалването; но начинът, по който най-бързо можеш да се отървеш от пушека, не е като излееш студена вода върху огъня, а като го накараш да гори без пушек. Ако си достатъчно умен, можеш дори да му помогнеш да гори чисто, като подредиш съчките или като осигуриш достатъчно свеж въздух. Най-мъдрото нещо обаче, което можеш да направиш, когато огънят е вече запален, е да го оставиш да гори сам. Това е и най-мъдрият подход, когато човек се срещне с ученик, чието усърдие гори като огън. Най-вероятно пушекът ще засъди в очите му, но огънят скоро спира да пуши и няма нищо страшно в това, да го потърпиш за известно време, като се топлиш на него. Поради тази причина апостолската заповед приема за дадено, че пламенността на духа, християнският ентусиазъм за това, което е добро, е най-прекрасното нещо в света. Той може да е необработен и неопитен; може да е пълен с

грешки, може да е удивително сляп за ограниченията, които строгите изисквания на живота слагат върху въодушевените надежди на човека, но той е от Бога. Той е експлозивен, заразен и като духовна сила струва повече от цялата мъдрост на света.

Аз вече споменах някои начини, чрез които Духът може да бъде угасен. Тъжно е да се види, че в известен смисъл историята на църквата представлява една дълга серия от нарушения на тази заповед, възпирани от също толкова дълга серия от бунтове на Духа. „Там, където е Духът – казва апостолът на друго място, – там е и свободата.“ Но свободата в едно общество има своите опасности – в известен смисъл тя е във война с реда и пазачите на реда не са склонни да я зачитат особено много. Станало е така, че в един много ранен период, и заради интересите на добрия ред, като цяло свободата на Духа в църквата е била потушена. „Изглежда, че дарбата на властването – беше казал някой, – подобно на Аароновия жезъл, е погълнала всички останали дарби.“ Водачите на църквата стават една класа, напълно отделена от редовите ѝ членове, и цялата дейност за изграждане на църквата, свързана с духовните дарби, е била ограничена изключително до тях. Така, скоро след появата си, тази чудовищна идея е била превърната в догма, защото тези хора са решили, че те са единствените хранилища, или по-скоро пазачи, на благодатта и истината на Евангелието и че само чрез тях другите могат да влязат във връзка със Светия Дух. Казано просто, когато християните са се събрали да

се покланят на Бога, Духът е бил угасен. Един голям „угасител“ е бил поставен върху пламъка, който е горял в сърцата на братята – на него не му е било позволено да се изявява. Той не е имал право да нарушава приличието или реда на църковната служба – независимо дали в израз на хвала – или на молитва, или на огнено увещание... Аз казвам, че това е положението, до което е било доведено християнското поклонение в един много ранен период на своето съществуване. За нещастие, това е положението, в което то продължава да се намира и до днес. Мислите ли, че печелим нещо от това? Едва ли. Винаги се налага от време на време да проявяваме търпимост. Монтанистите от втори век, еретиците от Средновековието, индипендънтите и квакерите от английската република, проповедниците на уеслианизма, членовете на Армията на спасението, плимутистите и евангелските асоциации в наши дни – всички те изразяват различни степени на протест на Духа, на Неговия законен и необходим протест срещу властта, която иска да го задуши, и, задушавайки го, да ограби църквата.“[1]

3. И така, събранието никога не трябва да окова Духа във вериги, като му налага спазването на небиблейски правила или следването на стереотипна програма, ритуали или литургии. Колко ли често ние натъжаваме Духа, като поставяме точно определени часове за край на нашите събрания или като винаги следваме точно определена програма на нашите служби, или като смятаме, че поклонението в определени моменти на

нашите събрания не е подходящо! Такива правила могат само да доведат до загуба на духовна сила.

4. Тук би било добре да спрем и да се замислим какво щеше да бъде нашето събрание, ако то наистина зависеше само от Светия Дух като негов Водач. Чарлз Хенри Макинтош дава много живо описание на такава една идеална ситуация, и тук бихме искали да го цитираме:

„Ние имаме много малка представа за това, какво би представлявало едно събрание, водено изцяло от Светия Дух и събрано единствено при Исус. Тогава няма да има никакви оплаквания, че събранията са били скучни, безполезни или уморителни. Тогава никой няма да се бои от досадното натрапване на плътската ни природа и нейните дела – няма да има нито престорени молитви, нито говорене заради самото говорене, нито песни, които трябва да запълнят неоправданата пауза... В непосредственото присъствие на Господа всеки отделен човек ще знае своето място – всеки отделен надарен съд ще бъде напълнен, приготвен и използван от ръката на Майстора и всяко сърце ще бъде заето от Него. Когато се прочете една глава, тя ще бъде самият Божи глас. Когато се изрече някое слово, то ще бъде изречено със сила от сърцето. Когато се изкаже молитва, тя ще доведе душата в самото присъствие на Бога. Когато се изпее химн, той ще извиси духа ни до Бога и ще бъде като докосване на струните на небесна арфа. Ние трябва да се чувстваме, като че ли се намираме в самото Божие свети-

лище, и да се радваме на предвкусването на времето, когато ще се покланяме на Бога в Неговото Собствено обиталище и никога повече няма да излизаме извън него.“[2]

---

[1] Denney, James, „The Epistles to the Thessalonians“ in The Expositor`s Bible/ Джеймс Дени, „Писмата до Солунците“ в Билия на учителя/ (London: Hodder and Stoughton, 1902), стр. 233-238.

[2] „The Assembly of God“ in *Miscellaneous Writings*/ „Божието събрание“ в *Общи бележки*/ (New York: Loizeaux Bros., няма дата), том III, стр. 36.

Дисциплината в църквата

Ако едно местно събрание иска да бъде точно изображение на църквата на Бога, то трябва да свидетелства за петата жизненоважна истина:

Д. Църквата на Бога е свята

Как може да се покаже това на практика?

1. Най-напред това може да се покаже чрез светия живот на тези, които са свързани с нея. Това е нещо фундаментално. Бог желае от нас практическо освещение (1. Сол. 4:3). Точно затова истините за църквата не се дават изолирано и подредено в една отделна книга на Новия Завет, а по-скоро разпръснати на различни места и придружени от практически наставления за свят християнски живот. Господ не иска просто хора, които външно водят правилен живот в църквата, а хора, чийто личен живот свидетелства за истината.
2. За тази цел местното събрание трябва да

осигури една „богата храна“ от поучения върху Словото. Тези поучения не трябва да се състоят от някакви хаотични извадки от Библията, а от последователно, систематично изследване на Божието Слово. Само така светиите ще получат **цялото** Слово, и то така **балансирано**, както го е дал Бог.

3. И макар че здравото и систематично поучение върху Словото винаги има определен предпазен ефект върху разпространението на греха в едно събрание, всяко местно събрание неизбежно изпада в ситуации, когато трябва да вземе дисциплинарни мерки срещу отделен член или членове на събранието. Винаги когато в събранието влезе някакъв грях, който нарушава мира в църквата или свидетелството ѝ пред обществеността, трябва да се вземат мерки срещу него. Съдът трябва да започне първо от „Божието домочадие“ (1. Петр. 4:17).
4. Дисциплинарната мярка има две основни цели:
   а. Да изобличи и отлъчи от общение онези, които само на думи изповядват, че вярват в Христос, а на практика се държат порочно – като хората, за които става въпрос в 1. Йоан. 2:19.
   б. Вярващият, който греши, трябва да получи такова наказание, което да има за цел да го върне обратно към общение с Господа и с местната църква. Наказанието само по себе си никога не може да бъде цел – то може да бъде само средство за духовно възстановяване.

5. В Новия Завет са описани различни степени на наказателни мерки, както ще видим и от следващия списък.
   а. В случая, когато един брат съгреши спрямо друг, проблемът най-напред трябва да се разреши насаме между двамата. Ако съгрешилият не разбере грешката си, с него трябва да говорят още двама или трима братя. Ако и след това колективно свидетелство провинилият се не разбере грешката си, трябва да се изправи пред църквата. Ако и тази последна мярка няма ефект, тогава съгрешилият трябва да се счита от събранието „като езичник и бирник“ (Мат. 18:15-17).
   б. Друга форма на дисциплинарно действие е вразумяването (1. Сол. 5:14). То трябва да се използва, в случай че някой брат се държи безредно, което означава, че не се покорява на онези, които са негови наставници в Господа.
   в. Освен това трябва да **о**тбягваме два вида хора: такива, които се държат безредно или своеволно (2. Сол. 3:11), и такива, които причиняват разцепления (Рим 16:17). Безредният човек е такъв, който отказва да работи, докато другият създава разцепления в църквата, за да привлече хора, които да го следват и от които да извлече материална изгода.
   г. Онзи, който сее раздори, трябва да бъде отстранен, след като бъде съветван един или два пъти (Тит 3:10). (Тук има спорове дали това е по-малка степен на наказание

от отлъчването, или е равностойно на него.)

д. И последната, крайна наказателна мярка е отлъчването от църквата (1. Кор. 5:11, 13). Това е мярка, която се прилага в случай на блудство, сребролюбие, идолопоклонство, хулителство, пиянство или изнудване.

6. Особено важно съображение при вземането на дисциплинарни мерки е да се съблюдава честното разглеждане на всеки отделен случай на базата на сигурни доказателства. Общите принципи, които се прилагат в това отношение, могат да се видят обобщени в следното кратко изложение:

„Никога не трябва да си позволяваме да формираме мнение спрямо някое действие, а още по-малко да изразяваме това мнение или да действаме според него, без да имаме доказателства от двама или трима свидетели. Колкото и да можем да разчитаме и да вярваме в морално отношение на даден свидетел, той единствен не може да бъде достатъчно основание за окончателни изводи. Ние можем да се чувстваме вътрешно убедени, че случаят наистина е такъв, тъй като имаме доверие в този, който ни е свидетелствал за него; но Бог е по-мъдър от нас. Може този свидетел да е напълно прав и верен, може никога да не говори лъжа или да лъжесвидетелства срещу някого – да, всичко може да е точно така; но ние не можем да не се придържаме към божественото правило: „От устата на двама или трима

свидетели да се потвърди всяка дума.“

Само ако можехме винаги да следваме това чудно правило! Неговата полза при всички дисциплинарни мерки и при всички случаи, засягащи характера или поведението на отделните вярващи, е неизследима! Винаги когато едно събрание трябва да направи извод или да произнесе мнение по даден случай, то трябва да настоява за достатъчно доказателства. Ако те не достигат, всички трябва да чакат за допълнителни доказателства от Бога – да чакат търпеливо и убедено, че Той ще им даде това, което им липсва.

Така например, ако в едно християнско събрание има нравствено зло или грешки в доктринално отношение и това се знае само от един човек, който е толкова сигурен, толкова дълбоко уверен и убеден, че това наистина е така – какво трябва да се направи? Да се чака от Бога за още свидетели. Да се действа без наличието на повече от един свидетел означава да се наруши един божествен принцип, изявен възможно най-ясно на няколко места в Божието Слово. Трябва ли този един свидетел да се чувства натъжен или наскърбен заради това, че неговото свидетелство не е било прието? Разбира се, че не. Всъщност той самият не би трябвало да приеме такова нещо: да, той самият не трябва да излиза със своето свидетелство, докато не бъде в състояние да го подкрепи със свидетелството на още един или двама свидетели. Трябва ли събранието да бъде

смятано за безразлично или бездейно, щом отказва да действа при свидетелството само на един свидетел? Разбира се, че не; в противен случай то ще се обяви против една божествена заповед.

Освен това не трябва да забравяме, че прилагането на този велик практически принцип не се ограничава само до случаите, когато трябва да бъдат взети дисциплинарни мерки или да бъдат разрешени въпроси, свързани със събранието на Божиите хора; неговото приложение е универсално. Ние никога не трябва да си позволяваме да изказваме мнение или извод, без да следваме това божествено указание за достатъчността на доказателствата. Ако нашето доказателство не е достатъчно и ако ние наистина трябва да отсъдим относно даден проблем, Бог ще ни даде своевременно необходимото свидетелство. Знам случай, когато един човек беше обвинен неправилно, тъй като обвиняващият базираше своето обвинение само на едно от своите сетива. Ако той си беше направил труда да провери случая с още едно или две сетива, нямаше да направи това обвинение."[1]

7. Друг един аспект на този проблем, който заслужва нашето внимание, е начинът на изпълнение на наказанието.
   а. То трябва да се изпълни в дух на смирение, като изпълняващите не трябва да забравят, че те самите също могат да бъдат изкушени (Гал. 6:1).
   б. То трябва да бъде непредубедено. Фактът,

че съгрешилият е свързан с нас по кръвна линия например, не трябва да влияе на нашето решение в даден случай. Винаги трябва да съдим без лицеприятие (Второзак. 1:17; Яков 2:1).

в. Наказанието на отлъчване от църквата трябва да бъде извършено от цялото събрание, а не само от един човек (2. Кор. 2:6). Ние още веднъж ще се позовем на Чарлз Хенри Макинтош, който обяснява какъв трябва да бъде духът, в който да се изпълни тази дисциплинарна мярка.

„Нищо не може да бъде по-сериозно и по-засягащо от това да отлъчиш един човек от Господната трапеза. Това последно неизбежно действие, което се извършва от цялото събрание, винаги трябва да бъде придружено от много съкрушени сърца и много разплакани очи.

За нещастие обаче много често става точно обратното! Много често това сериозно и свещено задължение приема формата на едно просто официално съобщение, че човекът е отлъчен от църквата. Тогава няма защо да се чудим, че така извършена, тази дисциплинарна мярка изобщо не постига изобличителния ефект, който трябва да постигне според Словото както по отношение на съгрешилия, така и по отношение на събранието. Как тогава трябва да бъде извършено това наказание? Така както ни казва 1. Кор. 5. Когато случаят е толкова явен и толкова ясен, че вече не може да има никакви

дискусии и решения, цялата църква трябва да се свика на специално събрание (със сигурност сериозността и важността на случая си заслужават това). По възможност всички трябва да присъстват на събранието, за да потърсят милост и покаяние пред Бога, като приемат греха като свой собствен в искрено самоосъждане и ядат от приноса за грях. Събранието не се събира, за да обмисля или обсъжда въпроса. Случаят трябва да бъде напълно изследван и фактите предварително проверени от тези, които се грижат за интересите на Христос и Неговата църква. Само когато целият случай е щателно проверен и свидетелствата надеждно събрани, само тогава трябва да се събере цялото събрание, за да извърши в дух на дълбоко смирение и мъка тъжното действие на отлъчването на този, който върши зло в него. Това е един акт на свято подчинение на Господната заповед.“*[2]

8. И накрая едва ли има нужда да казваме, че християните не трябва да говорят пред всички за греха на своя брат, а да проявяват известна дискретност както по отношение на греха, така и по отношение на наказанието, и особено пред външните хора.

   Само когато събранието вземе решителни мерки по отношение на един разкрит грях,

---

* Изразът „и ядат от приноса за грях“ е фигуративен и означава да изповядаме греховете на другите като наши собствени. Даниил яде от приноса за грях в Дан. 9:4-19. Той не е бил виновен, но е изповядал греховете на народа си като свои собствени – бел. авт.

само тогава то може да представлява истинско копие в миниатюра на светия Божи храм.

Може би тук трябва да добавим, че според Новия Завет всеки вярващ трябва да принадлежи към някакво местно събрание; в противен случай той не подлежи на никакви дисциплинарни мерки, а такава една „свобода“ е пълна с най-ужасни опасности за отделния индивид.

---

[1] Mackintosh, C. H., *Notes on Deuteronomy*/ Ч. Х. Макинтош, *Бележки върху Второзаконие*/ (New York: Loizeaux Bros., няма дата), том II, 263-265.

[2] „The Discipline of the Assembly“ in Miscellaneous Writings /„Дисциплината в събранието“ в Общи бележки/ (New York: Loizeaux Bros., няма дата), том V,31-32.

Разрастване на църквата

Друга важна истина за църквата, която местното събрание трябва да знае и да упражнява на практика, е, че:

Д. Дарбите се дават за изграждане на църквата.

1. Тъй като изграждането включва растеж или разрастване, тук ние ще разгледаме въпроса за Божията програма за разрастването на църквата.

   Църквата е онази единица на земята, чрез която днес Бог благоволява да разпространява християнската вяра. Всяко местно събрание непрекъснато трябва да се стреми да се разраства, да достига нови райони, да се

размножава и да се среща с новопоявили се събрания.

Както вече беше посочено, възкръсналият Глава на църквата дава дарби на църквата, чрез чиято правилна употреба църквата може да расте.

2. По-нагоре споменахме, че първоначално е имало пет дарби – дарбите на апостоли, пророци, благовестители, пастири и учители. Предполага се, че първите две са били свързани най-вече с основаването на църквата и че нуждата от тях като цяло е отминала след завършването на Божието Слово в писмен вид.

   Това означава, че днес ние имаме три дарби – дарбите на благовестители, пастири и учители. Сега ще разгледаме целите на тези дарби и начина, по който те функционират.

3. Целта на дарбите е описана в Ефес. 4:12, 13:

   С цел да се усъвършенстват светиите за делото на служението, за назиданието на Христовото тяло, докато ние всички достигнем в единството на вярата и на познаването на Божия Син, в пълнолетно мъжество, в мярката на ръста на Христовата пълнота.“

   При първото четене на тези стихове човек може да стигне до извода, че има три отделни причини за даването на дарбите:

   а. за делото на служението;

   б. за изграждането на Христовото тяло;

   в. за усъвършенстването на светиите.

   Но дали това наистина е така? В други версии (като например Ревизираното издание

на Библията*) стихът е преведен така:
„За усъвършенстването на светиите за делото на служението за изграждането на Христовото тяло.“
Този превод говори не за три несвързани една с друга цели, а за една цялостна цел – да се изграждат светиите във вярата, **за да могат те на свой ред да извършват делото на служението,** така че тялото на Христос да се изгражда физически и духовно. Именно светиите трябва да извършват делото на служението.
Тази истина би могла да се илюстрира чрез диаграма. Кръгчето в центъра показва дарбата, която може да се нарече дарба на учител. Учителят служи на тези, които са около него, така че те се усъвършенстват (тоест изграждат се във вярата). Те от своя страна отиват и служат на други и така църквата расте и се разраства. Това е божественият начин за достигане на най-много хора за най-кратко време.
Според този божествен модел евангелизаторите, пастирите и учителите никога не трябва да забравят работата по достигане, обучение и подготвяне на други хора, които да извършват делото на служението.
И макар че не всеки християнин има дарбата да бъде евангелизатор, пастир или учител, всеки християнин може да вземе по някакъв начин участие в делото на Христос. Всеки член на събранието може да участва в поклонението, в спечелването на нови души

* The Revised Version – бел. ред.

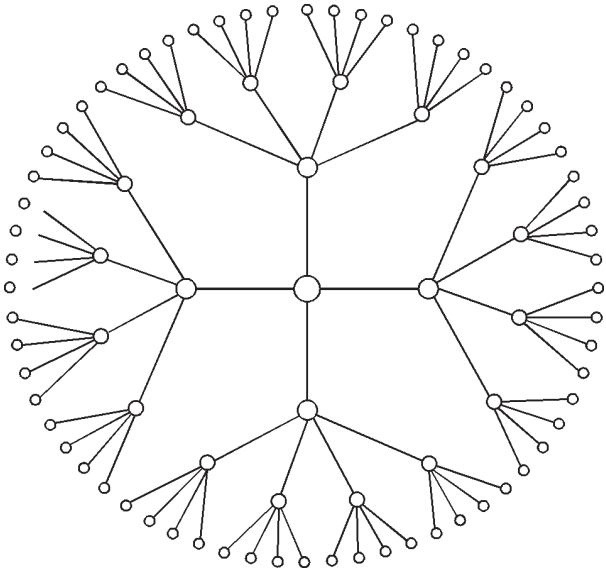

за Господа, в ученето на Библията и в разпространението на вярата.

Това важно задължение е подчертано още веднъж във 2. Тимотей 2:2.

„И каквото си чул от мен при много свидетели, това предай на верни хора, които да са способни да научат и други.“

Този принцип отново може да се илюстрира чрез една диаграма:

4. Още от пръв поглед може да се види, че това е една особено резултатна схема, която води до бързо разпространение на християнската вяра. Отделните вярващи стават зрели християни само когато упражняват дарбите, които Бог им е дал. Узрявайки по този начин, те стават все по-малко уязвими към

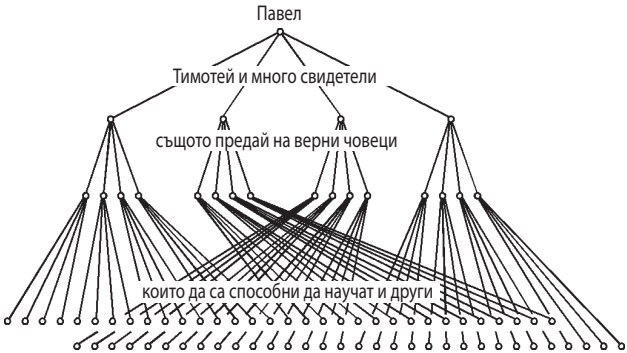

ученията на лъжливите култове, толкова често срещани в света днес. От друга страна, като се развива и узрява, самата църква става все по-точно изображение на тялото на Христос на земята.

5. На фона на тази картина днес в християнския свят все по-често виждаме нейната пълна противоположност. Обикновено за ръководител на църквата се избира един човек, който проповядва по време на службите, кръщава новоповярвалите, изнася лекции и беседи и изобщо върши всички религиозни задължения в събранието. Хората слушат проповедите чинно седмица след седмица, но в повечето случаи не се нагърбват да вземат някакво активно участие, като смятат, че точно затова дават парите си – за да може другият да върши тази работа вместо тях. Накратко, те се превръщат в едни вечни слушатели, които имат много малко истински личен допир до истините на Божието Слово. В такива църкви вина-

ги съществува опасността хората, макар и израснали в евангелска среда, да си останат „деца, блъскани и завличани от всеки вятър на учение, по човешка измама, в лукавство, по хитроизмислени заблуди“ (Еф. 4:14).

Системата, за която говорим сега, може да се представи нагледно със следната диаграма:

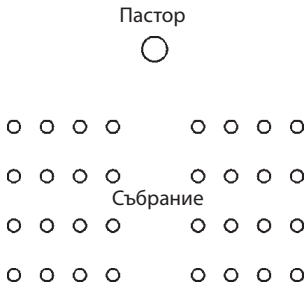

Тук пасторът* е ръководител на събранието, което послушно посещава всички служби, след което всички се връщат обратно към своите всекидневни задължения, без да чувстват някаква лична отговорност да правят нещо във връзка с това, което са чули. Очевидно това, което един ръководител може да направи в такава една ситуация, е много малко. От друга страна, като си представим колко различна би била картината, ако всички тези хора работеха активно за Господа, сравнението би било поразително.

* Или още свещеник или клирик. Става дума за системата на разделение на вярващите на две касти: духовенство и паство, често наричани клир и миряни – бел. ред.

Именно разсъждения от този род са накарали Александър Макларън да напише следното:

„Аз не мога да не вярвам, че настоящата практика на ограничаване на общественото обучение на църквата до един формален курс е нанесла много вреди. Защо е необходимо винаги да говори само един-единствен човек, а стотици други, които също могат да поучават, винаги да седят тихо и да го слушат или да се преструват, че го слушат? Аз мразя принудителната революция и не вярвам, че която и да е институция – било политическа или религиозна, за свалянето на която е необходимо насилие, трябва да бъде свалена. Но вярвам, че ако нивото на духовния живот между нас можеше да се извиси, щяха да се появят съвсем естествено нови форми, при които щеше да има по-пълно признаване на великия принцип, на който се основава демокрацията в християнството, а именно: „Ще излея от Духа Си на всяка плът... и на слугите Си и на слугините Си ще изливам от Духа Си. В ония дни ще пророкуват.“[1]

6. Дискусията за един или повече ръководители на църквата поражда следните въпроси: „Какво е положението с пастирската система? Тя библейска ли е?“ Сега ще се опитаме да дадем отговор на тези напълно уместни въпроси.

   Под духовенство ние разбираме отделна група от хора, по човешки упълномощени да ръководят служението на Бога и най-чес-

то единствено притежаващи властта да извършват църковни ритуали и обреди.

В началото с радост бихме искали да отбележим, че много от хората, които са заемали духовни постове, са били изтъкнати служители на Христос, използвани от Него по един удивителен начин. На много от тях ние дължим дълбока благодарност както заради тях самите, така и заради тяхното служение – и устно, и писмено. Всички тези, които вярват в Господ Исус, са наши братя.

Но ние искаме да кажем съвсем ясно и честно, че идеята за духовенството не се среща в Новия Завет. Никъде в Новия Завет не се говори за един човек, който да отговаря за дадена църква.

И не само че идеята за духовенството не се подкрепя от Новия Завет, но ние вярваме, че тя се противопоставя на учението на Новия Завет.

а. Най-напред тя се противопоставя на принципа на свещенството, което се състои от всички вярващи (1. Петр. 2:5).

   В Стария Завет е имало отделна каста от хора, стоящи между Бога и народа. В християнството всички вярващи са свещеници – с всички привилегии и отговорности, които това води със себе си. На практика принципът на ръководене на църквата от един човек води до спотаяване на желанието за поклонение и пречи на служението на свещениците-християни.

б. На второ място, системата на духовен-

ството* забранява упражняването на дарбите в църквата (1. Кор. 12 и 14), тъй като по един своеволен начин тя ограничава служението само до един човек или до официално призната група от няколко лица.

в. Освен това тя стеснява изпълнението на обредите само до кръга на свещеническата каста, докато Писанието не прави такава разлика.

г. Принципът на платеното служение, който винаги съпровожда пасторската система, неизбежно включва задължения към по-високостоящо лице или лица. Този по-висш авторитет може да упражни натиск върху духовника, като му наложи за съблюдаване някакви изкуствени или небиблейски стандарти. Така например често срещана практика е да се съди за ефективността на служението на един духовник по броя на хората, прибавени към списъка на църквата през годината. Това не само че не може да бъде истинско мерило за ефективността на едно служение, но то създава предпоставки за снижаване на критериите за приемане на нови хора в църквата с цел увеличаване броя на приетите. Служителят на Христос в никакъв случай не бива да се принуждава, ограничава или спъва по този начин. Той завинаги трябва да остане свободен на Господа (Гал. 1:10).

---

* Или *пасторската, клирикалната* система – бел. ред.

д. При системата на духовенството винаги съществува опасността хората да се събират в името на един човек, вместо в името на Господа. Ако силата, която привлича хората към една местна църква е един човек, тя винаги може да изчезне с изчезването на човека. Но ако светиите се събират заедно заради присъствието на Господа, те завинаги ще останат верни на тази църква заради Него.

е. Ако не на теория, то на практика системата на духовенството успява много добре да скрие истината за първенствуващото място на Христос като Глава (Еф. 1:22), а в някои случаи напълно да я отрече.

ж. За хората, които смятат, че епископите, за които става дума в Новия Завет, са същите като духовниците днес, ние бихме искали да напомним, че в Новия Завет се говори за няколко епископа в една църква (Фил. 1:1), а не за един епископ, който да отговаря за една църква или група от няколко църкви.

з. Неоспоримо е, че много хора, които заемат духовни постове, са надарени служители на Христос за църквата. Нека обаче припомним, че те не стават дарове за църквата по човешко назначение или ръкополагане, а чрез делото на Самия Господ Исус. Те са отговорни да работят така, че да изграждат светиите за активно служение, а не да обучават хора, които да бъдат в непрекъсната зависимост от тях.

и. Бедите, които са дошли в резултат на човешкото назначение на духовници, непризовани от Бога, са известни на всички и нямат нужда от повече обяснение тук.

к. И най-накрая трябва да кажем, че там, където отговорността за обучението на църквата се носи само от един човек, не може да съществуват никакви възпиращи или коригиращи изяви, което създава добра почва за едностранчиво тълкуване на Библията или дори за появата на погрешни доктрини. От друга страна, там, където Светият Дух има свобода да се изявява чрез различните дарби в църквата, не само има условия да се разберат все повече и повече аспекти на истината, но се създава по-голям имунитет срещу грешките, тъй като всички светии могат усърдно да сравняват Писание с Писание. И така, въпреки че не малко благословения са се излели чрез служението на хора, представляващи системата на духовенството, ние вярваме, че това не само не е Божието най-добро, но че то сериозно вреди на най-добрите интереси на църквата.

Божието намерение е даровете да служат на светиите, а светиите от своя страна да излязат и да вършат делото на служението. Всяко местно събрание трябва да признава този принцип и да не прави нищо, което да възпрепятства неговото свободно приложение. Когато светиите служат

по този начин, те самите ще се изграждат и ще се появят нови събрания.

[1] „Colossians and Philemon" in *The Expositor's Bible* / „Колосяните и Филимон, в *Библия на учителя*/ (London: Hodder & Stoughton, 1903), стр. 328-330.

Свещенство на всички вярващи

Седмата и последна истина за църквата, която споменахме още в началото, е че:

Е. Всички вярващи са Божии свещеници.
Всяко местно събрание трябва практически да свидетелства за тази истина, като отхвърля всякакво друго свещенство и като насърчава всички вярващи да упражняват привилегиите и отговорностите, свързани с тази свещена служба, както като отделни личности, така и като общност.

1. В Стария Завет законът на Мойсей отделя племето на Леви и семейството на Аарон за свещеници на израелския народ. Тези свещеници са носели специални дрехи, имали са специални привилегии и са стояли като посредници между Бога и народа на Израел. Само те са имали право да влизат в светилището и само те са можели да принасят жертвите, описани от закона.
2. В християнството всичко това е променено. Сега според Новия Завет всички вярващи са свещеници:
   а. В 1. Петр. 2:5 четем: „И вие, като живи ка-

мъни, се съграждате в духовен дом, за да станете свято свещенство, да принасяте духовни жертви, благоприятни на Бога чрез Исус Христос.“

б. Пак в 1. Петр. 2:9 се казва: „Новия сте избран род, царско свещенство, свят народ, народ, който Бог придоби, за да възвестява добродетелите на Този, който ви призова от тъмнината в Своята чудна светлина.“

в. И в Откр. 1:5, 6: „На Този, който ни люби, и ни е освободил от греховете ни чрез кръвта Си, и който ни е направил царство и свещеници на Своя Бог и Отец, на Него да бъде слава и господство за вечни векове. Амин.“

Мартин Лутер се бори горещо за истината, че всички вярващи са свещеници. Той пише така:

„Всички вярващи са свещеници и нека бъде анатема на този, който твърди, че има и други свещеници, освен християните. Защото това ще бъде твърдение без доказателства от Божието Слово, без никакво друго основание освен човешките думи или тежестта на традицията, или мнозинството на тези, които мислят така.“[1]

3. Сред най-важните задължения на свещеника е и принасянето на жертва. В Стария Завет жертвите обикновено са се състоели от заклани животни. За разлика от тях жертвите, които принася вярващият днес, са:

а. Жертвата на тялото (Рим. 12:1). Това не е

смъртна жертва, а „жертва жива, свята, благоугодна на Бога.“

б. Жертвата на материалните блага (Евр. 13:16). „А не забравяйте да вършите добро и да разделяте с другите, защото такива жертви са угодни на Бога.“

в. Жертвата на хвалението (Евр. 13:15). „И така, чрез Него нека принасяме на Бога непрестанно жертва на хваление, сиреч плод на устни, които изповядват Неговото име.“ Тази „жертва на хваление“ трябва да бъде както индивидуална, така и обща. Последната – колективното поклонение, при което вярващите са свободни да вземат участие в общото хваление, – е практически унищожена от стереотипните, предварително предписани служби в наши дни. Резултатът е едно поколение от неми свещеници – състояние, което не се наблюдава никъде в Писанията.

4. Другите задължения на свещеника включват молитвата, свидетелстването за Бога и грижата за Неговия народ. И така, вярващият непрекъснато трябва да упражнява тази своя свещена служба.

„*Учението на цялото Писание по този въпрос (Рим 8:14; Гал. 5:18; Йоан 16:13) показва съвсем ясно, че то трябва да се прилага в целия ни живот от сутрин до вечер всеки ден в седмицата, а не само в деня на Господа. То със сигурност не бива да се ограничава само във времето между началото и края на събранията на църквата, когато се срещаме за поклонение, за четене на Библията или за*

молитва, а трябва да включва човека като цяло, тоест да не остава само в помещенията за събрания, а да излиза извън стените на тези зали, къщи или църковни сгради. В този смисъл на думата целият новозаветен Божи народ е „царско свещенство“ и „свят народ“ (Изх. 19:6; 1. Петр. 2:2-9).“[2]

5. И както е истина, че всеки вярващ е свещеник, така също е истина, че всеки вярващ има нужда от свещеник. Тази негова нужда е напълно удовлетворена в Господ Исус Христос. Посланието към евреите нарича Този наш благословен Господ „Велик Първосвещеник“, който може да състрадава с нас в нашите немощи, защото „е бил във всичко изкушен като нас, но пак без грях“ (Евр. 4:15).
6. И така, всяко местно събрание трябва да признае Господ Исус за Великия Първосвещеник, а всеки вярващ – за свят и царски свещеник. Но дали това е така в съвременното християнство? За съжаление картината, която виждаме в християнския свят днес, е точно обратната – църквата се е върнала отново назад към свещеническата система на юдаизма. Макар и да признават, че вярват в истината за свещенство от всички вярващи, много църкви създават свое отделно свещенство, основаващо се до голяма степен на системата в Мойсеевия закон. В резултат на това ние имаме:
   а. Отделна класа от хора, определени да извършват богослуженията.
   б. Църковна йерархия от служители с гръм-

ки титли, които ги разграничават от обикновените миряни.

в. Специално облекло, което отличава тези хора като по-особени от другите.

Освен това от юдаизма са били възприети такива атрибути като:

а. Специално осветени сгради със сложно изработени олтари, църковни украшения и други материални принадлежности, които представляват съставна част от поклонението.

б. Внушителни ритуали, които се харесват на естествения човек.

в. Религиозен календар със свети дни и празници.

Във връзка с тази ужасна смес от юдаизъм и християнство д-р Скофилд прави следния коментар:

„Спокойно можем да кажем, че юдаизирането на църквата е допринесло много повече за забавянето на нейното развитие, изкривяването на нейната мисия и разрушаването на нейната духовност от всички останали фактори, взети заедно. Вместо да следва своя начертан път на отделяне от света и следване на Господа в божественото си призвание, тя използва еврейските Писания, за да оправдае принизяването на своите цели към преследване на постиженията на световната цивилизация, натрупване на богатства, извършване на допълнително наложени ритуали, издигане на внушителни църковни сгради и разделяне на едно рав-

нопоставено братство на две отделни класи – „духовенство“ и „миряни“.[3]

Нима Бог е спрял да призовава Своя народ днес да се отдели от тази религиозна система на разделения и сенки на истинските неща, за да намери своята пълнота в Името на Господ Исус?

7. Само църква, която изпълнява изредените по-долу изисквания, напълно съзнава своето участие в общото новозаветно свещенство:

   „Местна църква, в която редовно се провеждат и посещават молитвени събрания, изпълнени с Духа.

   Местна църква, чиито членове се чувстват практически помощници и съработници на Господните служители на световната нива.

   Местна църква, която работи упорито и енергично за проповядването на Евангелието чрез разпространението на литература, лични свидетелства и, когато е възможно, публични евангелизации.

   Местна църква, в която съществува духовна атмосфера на топлота и любов, в която всеки се стреми да помага на другите в молитвен дух и чрез взаимно внимание и милосърдие с цел светиите да се упражняват в любов и в добри дела.

   В такава една местна църква събранията и службите се ръководят от Светия Дух и от дарбите на Светия Дух – така, както Самият Господ ги е разпределил; те се развиват многообразно – според Божието назначение; и протичат в братско общение,

в зависимост от Христос и следователно в святата свобода на Духа (1. Кор. 12:4-11; 14:26). И когато църквата се събира на Господната трапеза, за да възхвали жертвата на своя Свещеник на Голгота, поклонението на свещениците се издига до небесното Светилище, по този начин и така привилегията на общото свещенство на църквата."[4]

С тези разсъждения върху свещенството ние приключваме разглеждането на седемте жизненоважни истини, свързани със световната църква, които всяко местно събрание трябва да се стреми да изявява и практикува. Едва ли е необходимо да казваме, че има още много истини за църквата, които могат да се споменат тук, но ние смятаме, че тези седем са достатъчни, за да покажат, че местното събрание трябва да бъде точно изображение или миниатюрно копие на всичко, което е истина за цялото тяло на Христос.

На следващите страници ще се занимаем с въпросите за:

– ритуалите в църквата;
– молитвеното събрание;
– епископите и дяконите;
– финансите на църквата;
– служението на жените;

и ще завършим изследването си с една заключителна глава, която се нарича „Нека да излезем вън от стана при Христос!".

---

[1] Цитирано от Hoste, W. Bishops, Priests and Deacons/ У. Хост, Епископи, свещеници и дякони/ (London: Pickering & Inglis), стр. 73

[2] Sauer, Erich. *In the Arena of Faith*/ Ерик Сауър, *На арената на вярата*/ (Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publ., Co., 1955).стр. 134.

[3] Scofield, Dr. C. I. *Rightly Dividing the Word of Truth* /Д-р Скофилд.

Да разделяме правилно Словото на истината/ (New York:Loizeaux Bros., Inc.), стр. 17

[4] Sauer /Сауър/. Пак там, стр. 151, 152.Стр. 78 По идея на подобна перифраза върху членството в църквата от Newell, Wm. R., Romans: *Verse by Verse* /Нюуъл. *Римляните: стих по стих*/ (Chicago: Grace Publications, 1945), стр.70.

Ритуалите в църквата

Християнската църква има два ритуала – кръщението и Господната вечеря. Те са дадени за пръв път в Евангелията (Мат. 28:19; Лука 22:19, 20); показани са като нещо, което се практикува от вярващите в Деянията (Глава 10:47, 48; 20:7); и са потвърдени от Посланията (Рим. 6:3-10; 1. Кор. 11:23-32).
И така, най-напред:

I. Кръщението на вярващия

А. При разглеждане на въпроса за кръщението още в началото трябва да отбележим, че Новият Завет говори за три главни форми на кръщение.

1. Най-напред той говори за „Йоановото кръщение“ (Марк 1:4). Като предвестник на идващия Цар, Йоан е призовавал народа на Израел да се покае и да принася „плодове, достойни за покаяние“ (Мат. 3:8). Онези, които са идвали при него, като са признавали своите грехове, са се кръщавали с кръщение за покаяние, като по този начин са се разграничавали от безбожното състояние на народа.

   Господ Исус е бил кръстен от Йоан не защото Той е имал грехове, за които да се разкай-

ва, а за да се идентифицира с разкайващия се остатък от Израел и за да изпълни „всяка правда“ (Мат. 3:15).

2. На второ място в Новия Завет става въпрос за кръщението на вярващите (Рим 6:3, 4). То означава идентифициране на вярващия с Христос в Неговата смърт и ще бъде разгледано в подробности по-късно.
3. На трето място Новият Завет говори за кръщение в Светия Дух (1. Кор. 12:13). Това е суверенно дело на Божия Дух, чрез което всички, които вярват в Спасителя, биват съединени в тялото на Христос.

   Във връзка с тези три кръщения трябва да отбележим, че:

   Йоановото кръщение не е същото като кръщението в Духа. Тази разлика е посочена съвсем ясно в Матей 3:11.

   Йоановото кръщение не е същото и като кръщението на вярващите. Текстът в Деяния 19:1-5 показва, че тези, които вече са били кръстени като Йоанови ученици, е трябвало да се кръстят отново с християнското кръщение.

   Кръщението в Светия Дух не е същото като кръщението на вярващите. Много хора имат неясната представа, че кръщението във вода е образ на кръщението в Духа. Всъщност това са две съвсем отделни кръщения. Кръщението в Духа говори за включване в тялото на Христос, докато кръщението на вярващия говори за един вид смърт.

   Накратко казано, това са три различни

форми на кръщение, които не трябва да се сместват една с друга.

Б. След деня на Петдесетница никъде в Новия Завет не се споменава за други хора, които се кръщават, освен за вярващите в Господ Исус. Обърнете внимание на следните стихове:

1. „И така, тези, които приеха словото му, се кръстиха“ (Деян. 2:41).
2. „Но когато повярваха на Филип, който благовестяваше за Божието царство и за Името на Исус Христос, се кръщаваха и мъже, и жени“ (Деян. 8:12).

   Истина е, че в Новия Завет се споменава за кръщаването на цели домове (Деян. 16:15; 1. Кор. 1:16); но никъде няма доказателства, които да предполагат, че в тези домове е имало деца, които още не са повярвали в Господ Исус.

В. Основното значение на кръщението на вярващия е казано най-добре в Римляни 6:1-10. Ние бихме могли да обобщим главното значение на този пасаж така:

1. Когато е умрял, Исус, така да се каже, е потънал под водите и вълните на Божия гняв (Псалм 42:7).
2. Той е направил това като наш Заместник.
3. Тъй като Христос наистина е умрял вместо нас, ние можем да кажем, че когато Той е умрял, и ние сме умрели.
4. Чрез Своята смърт Той е разрешил въпроса с греха веднъж завинаги.
5. Следователно ние също сме умрели за греха. Грехът вече не може да има никакви претенции към нас.

6. Бог вижда всеки вярващ като разпънат заедно с Христос. Всичко онова, което той е представлявал като грешник в плътта си, е било приковано на кръста.
7. При кръщението вярващият представя една драматична илюстрация на това, което вече е станало. При потапянето си във водата той все едно казва: „Заради греховете си аз заслужавах смърт. Но когато умря Исус, аз също умрях. Старият човек в мен, моето старо естество, беше разпънато с Исус. Когато Исус беше погребан, аз също бях погребан. И сега признавам, че моето старо „аз“ трябва да бъде отмахнато от Божиите очи завинаги, като всеки ден предоставям себе си като оръдие на правдата.“
8. По-нататък, както Исус е възкръснал от мъртвите, така и вярващият излиза от водите на кръщението. С това той изразява своята решимост да заживее нов живот. Той вече няма да живее, за да задоволява своето собствено „аз“, а ще обърне живота си с лице към Спасителя, така че Той да живее Своя живот в него.

   И така, можем да кажем, че спасението е един ритуал, който отбелязва края на стария начин на живот на вярващия. Това е един публичен акт на подчинение на Господната воля (Мат. 28:19, 20), олицетворяващ смъртта на вярващия с Христос. Само по себе си то не спасява, а е предназначено за онези, които вече са спасени.

Г. По въпроса как практически трябва да се извършва кръщението – дали чрез напръскване,

или чрез потапяне – е имало безкрайни дискусии. Ние тук ще изредим няколко факта, които биха могли да помогнат за намиране на правилното решение.

1. Думата „кръщавам“ е превод на гръцката дума „baptizo“, която означава „потапям“, „накисвам“, „измивам“.
2. Във връзка с кръщението на Христос четем следното: „И като се кръсти, Исус веднага излезе от водата“ (Мат. 3:16).
3. Самият Йоан е кръщавал в Енон, близо до Салим, „защото там имаше много вода“ (Йоан 3:23).
4. При кръщението на етиопския скопец Писанието изрично отбелязва, че „и двамата слязоха във водата, и Филип, и скопецът; и той го кръсти. А когато излязоха из водата, Господният Дух грабна Филип“ (Деяния 8:38, 39).
5. По-горе видяхме (Римляни 6:3), че кръщението е образ на погребване. Напръскването с вода изобщо не наподобява каквото и да било погребение, докато потапянето прави това много точно.

Д. Но много по-важно от начина на кръщението е състоянието на сърцето на човека, който се кръщава. Има хиляди хора, които са се потапяли във вода, и въпреки това не са били спасени. Истински кръстилият се човек не е онзи, който само формално е извършил този ритуал, а този, чийто живот показва, че неговата плът, или старата му природа, е била подложена на смърт. Кръщението е нещо, което става най-напред в сърцето, а след това и наяве.

Това може да се изрази доста точно, като перифразираме текста от Римляни 2:25-29, така че вместо за обрязването да говори за кръщението.

„Кръщението наистина ползва, ако изпълняваш Евангелието; но ако престъпваш Евангелието, тогава твоето кръщение става некръщение. И така, ако един некръстен човек се подчинява на Евангелието, няма ли неговото некръщение да му се вмени за кръщение? И няма ли онзи, който остане в природното си състояние некръстен, но се подчинява на Евангелието, да осъди теб, който имаш писмено Евангелието и кръщението, но не живееш според него? Защото не е християнин онзи, който е такъв външно, нито е кръщение онова, което е външно, в плътта; а е християнин този, който е такъв вътрешно, и е кръщение това, което е на сърцето, в духа, а не в буквата; чиято похвала не е от хората, а от Бога."[1]

Е. Теорията, че човек трябва да бъде специално ръкоположен, за да има право да кръщава, не е библейска. Всеки, който е вярващ, може да кръщава други хора.

Ж. В ранните години на църквата след кръщението вярващият много често е бил преследван и не след дълго убиван. Но винаги са се намирали хора, които са запълвали редиците на мъчениците, като са пожелавали да се кръстят.

Дори и в наши дни има области, в които кръщението е сигнал за започване на ужасни гонения. В много страни има търпимост към вярващия, стига той да се задоволи да бъде такъв само на думи. Но в момента, в който той

признае Христос чрез кръщение и отреже връзките си с миналото, враговете на кръста започват битката срещу него.

Независимо каква е цената за това, всеки, който се кръсти, се наслаждава на същата радост, на каквато се е наслаждавал етиопският скопец, за когото се казва, че „продължи по пътя си с радост“.

---

[1] По идея на подобна перифраза върху членството в църквата от Newel, Wm. R., *Romans: Verse by Verse* / Нюъл. *Римляните: стих по стих*/ (Chicago: Grace Publications, 1945), стр. 70.

Ритуалите в църквата – продължение

II. Господната вечеря

А. Този тържествен възпоменателен ритуал е въведен от Господ Исус в нощта, когато е бил предаден. Веднага след празнуването на последната Пасха с учениците Господ постановява ритуала на така наречената Господна вечеря. „И взе хляб, и като благодари, разчупи го, даде им и каза: Това е Моето тяло, което за вас се дава; това правете за Мое възпоменание. Така взе и чашата след вечерята и каза: Тази чаша е Новият Завет в Моята кръв, която за вас се пролива“ (Лука 22:19, 20).

Б. Що се отнася до значението на този ритуал, тук могат да се открият най-малко четири важни неща:

1. Той символизира нещо, което трябва да се помни. Спасителят казва: „Това правете за

Мое възпоменание.“ Това е ритуал, който ни помага да си спомним Неговите страдания и смърт, даването на Неговото тяло, проливането на Неговата кръв. При него всички участници мислят за Голгота и за всичко свещено, свързано с нея.

2. Не е възможно да си спомниш за мъките на Господ Исус, без да се обърнеш към Бога в поклонение и хваление. Затова Господната вечеря е времето, когато ние заедно се покланяме на Бога и Му се възхищаваме за всичко, което е направил.
3. Освен това Господната вечеря е едно обществено признание на единството на Христовото тяло. Хлябът олицетворява тялото на Христос, съставено от всички истински вярващи. Вземайки от хляба, вярващият свидетелства, че е едно цяло с всички истински Божии деца. Пиейки от виното, той признава, че е едно цяло с всички, които са били очистени чрез скъпоценната кръв на Христос (1. Кор. 10:16, 17).
4. И най-накрая, Господната вечеря непрекъснато ни напомня, че Този, който е постановил това възпоменание за Себе Си, ще дойде пак. „Защото всеки път, когато ядете този хляб и пиете тази чаша, възвестявате смъртта на Господа, докато Той дойде“ (1. Кор. 11:26).

   И така, когато вярващият се покланя на Господа по този начин, той не само обръща погледа си назад към Голгота и си спомня за Неговата смърт, и не само гледа нагоре към Божия престол и Го възхвалява за извър-

шеното изкупление, но също така отправя погледа си напред, към онзи момент, когато Господ ще слезе от небето и ще грабне народа Си, който Го чака, за да го заведе у дома.

В. По въпроса за времето и честотата на провеждане на Господната вечеря Писанието не ни заповядва да правим това със строгостта на закона, а ни увещава с гласа на милостта.

1. В Деяния 20:7 се казва, че „в първия ден на седмицата“ апостолите са били „събрани за разчупването на хляба“. Първият ден на седмицата е Господният ден или неделята. Това е денят на Възкресението на Господа – тоест един подходящ ден за срещане на Неговите деца за поклонение и възпоменание.
2. Що се отнася до това, колко често трябва да се събираме за Господната вечеря, указанието е следното: „Всеки път, когато ядете този хляб и пиете тази чаша“ (1. Кор. 11:26). В момента, в който някой каже, че ритуалът на Господната вечеря трябва да се съблюдава всяка седмица или всеки месец, или всеки четвърти месец, той излиза извън рамките на казаното от Библията. В същото време обаче трябва да отбележим, че е много вероятно ранните ученици да са се срещали всяка седмица, за да възпоменават Господа.

   Чарлз Хедън Спърджън твърдо защитава ежеседмичното събиране за Господната вечеря.

   „Аз искам да свидетелствам, а вярвам, че изразявам мнението на много от присъстващите тук Божии хора, че, идвайки на Господната вечеря всяка седмица (както пра-

вят някои от нас), ние не намираме, че по този начин разчупването на хляба намалява своето значение – за нас то е винаги нещо ново. Както често съм заявявал вечер в Господния ден, независимо от темата, по която сме говорили – било когато пламъците и гръмотевиците на Синайската планина са разтърсвали нашите умове, или когато скръбните звуци на Голгота са пронизвали нашите сърца – че ние винаги сме намирали за напълно уместно да се съберем за разчупване на хляба. Срам за тази християнска църква, която ограничава разчупването на хляба до веднъж в месеца, осакатявайки по този начин първия ден на седмицата, като го лишава от славата на общото събиране на всички вярващи за общение и разчупване на хляба и за възвестяване смъртта на Христос, „докато Той дойде." Тези, които са познали сладостта от празнуването на Неговата вечеря всеки Господен ден, няма да се задоволят – аз съм сигурен в това – да я отлагат за по-далечни времена."[1]

Джонатан Едуардс също поддръжник на ежеседмичното честване на Господната вечеря.

„От Писанията става ясно, че първите християни са имали обичай да се събират, за да празнуват това възпоминание за страданията на техния скъп Изкупител всеки Господен ден, и аз вярвам, че това ще бъде така в църквата на Христос и в дните, които идват."[2]

Г. Тук отново е добре да си спомним, че е напълно възможно някои да ядат от хляба и да пият от

виното, без наистина да си спомнят за Господа. Ако сърцата ни не откликват на това, което правим като едно символично действие, целият този символ се превръща в един ритуал без съдържание. Ако ние наистина искаме да се подчиним на думите на Господа: „Това правете за Мое възпоменание“, целият наш живот трябва да преминава в общение с Бога.

---

[1] Spurgeon, C. H. *Treasury of the Old Testament* /Ч. Х. Спърджън, *Съкровището на Стария Завет*/ (London: Marshall, Morgan & Scott), том I, стр. 543.
[2] Thoughts on Revival /*Мисли върху съживлението*/, 1736 (няма други данни).

Молитвеното събрание

I. За събранията на местната църква няма много информация в Новия Завет. Ние знаем, че християните са се събирали за общение, за молитва, за четене на Словото и за разчупване на хляба (Деяния 2:42); но какво са правели освен това, остава скрито за нас. Що се отнася до евангелското свидетелство, изглежда, че то се е разпространявало от отделния християнин извън границите на събранието, навсякъде, където е могло да достигне до неспасени хора и винаги с целта да доведе новоспасените до общение с местното събрание.

II. От всички събрания на ранната църква нито едно не е толкова забележително като молитвеното събрание. Всъщност църквата е била родена в резултат на едно молитвено събрание (Деяния 1:14), след което християните са про-

дължили да постоянстват в молитвата (Деяния 2:42). Може да се каже, че цялата история на църквата е възхвала на верността на Бога, който отговаря на нашите молитви.

III. Ще бъде добре да не забравяме, че общата молитва има не само божествено позволение, но носи и изключително обещание за присъствието на Самия Господ. В Матей 18:19 и 20 четем следното:

„Пак ви казвам, че ако двама от вас се съгласят на земята за каквото и да било нещо, което да поискат, ще им бъде от Моя Отец, който е на небесата. Защото, където двама или трима са събрани в Мое име, там съм и Аз посред тях."

Едва ли има по-ясни думи от тези. Тук имаме едно двустранно обещание, което не може да се наруши. От една страна, когато двама вярващи са в съгласие относно някаква молба към Бога, тази молба ще бъде удовлетворена. От друга страна, когато християните се събират заедно в името на Господ Исус, Той присъства между тях.

Бедата е, че ние не го вярваме. Ако го вярвахме, нашите молитвени събрания щяха да бъдат препълнени и църквите ни щяха да „горят" за Бога.

IV. При разглеждането на темата за общата молитва бихме искали от самото начало да посочим няколко елементарни факта във връзка с нея.

А. Най-напред искаме да кажем, че в едно молитвено събрание молитвите се ръководят от отделни хора. Останалите мълчат, което обаче не означава, че те не се молят. Този, който се моли на глас, изразява молитвите на цялата група.

Докато той се моли, другите го следват, което е тяхното лично участие в молитвата. Освен това те могат да изразят това единство на духа, като казват „Амин“.

Б. Също така трябва да кажем, че има голяма разлика между това да казваш молитва и да се молиш. Има един детски химн, който показва тази разлика много добре:

Аз често казвам своите молитви,
но моля ли се всъщност аз?
Дали сърцето ми участва
във думите, изказани на глас?

Какво ще бъде, ако коленича
пред бог, направен от ръце?
Не е ли същото, като да кажа
на Бога наш молитва без сърце?

Но думи без сърце Исус не чува,
не чува Той молитвите от глас.
Дай искреност в сърцето на човека, Боже,
и чуй молитвите тогаз![1]

Нищо не може да подейства по-убийствено на едно молитвено събрание от предварително подготвените молитви, в които сърцето не взема никакво участие. Много често ние изреждаме един списък от празни молби, които, след като се ударят в тавана, просто отскачат обратно към нас. Обикновено молитвите на новоповярвалите действат изключително освежаващо със своята искреност и непосредственост. Старите християни често следват един установен

модел на молитва, който не ползва нито Бога, нито човека.

„Събранията, които се провеждат само от чувство на задължение, трябва да се преустановят.“[2]

В. Друга опасност, която трябва да се избягва, са дългите молитви. Истина е, че Библията казва: „Непрестанно се молете“; но това не означава, че един-единствен човек трябва да заеме цялото време на молитвеното събрание. Ако молитвите са кратки и от различни хора, интересът неминуемо ще нарасне.

Г. Освен това нашите молби трябва да бъдат конкретни. Не се молете така: „Боже, аз се моля да се спасят много хора по целия свят!“ По-добре кажете: „Господи, спаси, моля Те, брат ми Петър.“ И когато брат ти Петър бъде спасен, ти ще знаеш, че Бог е отговорил на молитвата ти и ще бъдеш насърчен да се молиш и за други хора по име.

V. Няма никакви причини за провеждането на скучни молитвени събрания. Има толкова много конкретни молби, които ние можем да поднесем пред Божия престол. Ето няколко от тях:

А. Можем да се молим за тези, които са по-високо от нас във властта, като ги споменаваме по име. Можем да се молим за тяхното спасение и „за да водим тих и спокоен живот в пълно благочестие и достойнство“ (1. Тим. 2:2).

Б. Можем да се молим за болните в нашата църква. Господ знае кои са те, но може би някои от другите християни не знаят – затова е добре да се молим за тях по име.

В. Можем да се молим за неспасените си роднини

и приятели. Никога не трябва да се срамуваме да споменаваме в нашите молитвени събрания имената на тези, които обичаме. Ако ние действително искаме те да бъдат спасени, с радост ще посрещаме подкрепата на цялата църква в нашите молитви.

Г. Можем да се молим за старейшините на събранието. Те заслужват подкрепата на нашите молитви, защото носят важни отговорности, за изпълнението на които имат нужда от мъдрост и търпение.

Д. Можем да се молим за мисионерите, които са излезли от нашето събрание. Ако от време на време им пишем писма, ще знаем какви са техните проблеми и нужди, за да се молим за тях.

Е. Можем да се молим за неделното училище, за неговия ръководител, за учителите в него и за децата, които се учат на Божието Слово.

Ж. Можем да се молим за бедните. Ако назоваването на имената на някои от присъстващите в събранието може да ги притесни, по-добре ще бъде да не ги споменаваме.

З. Можем да се молим за мъжете и жените от нашето събрание, които са в армията и са подложени непрекъснато на опасности, изкушения и изпитания. Те имат нужда от нашите молитви.

И. Можем да се молим за работниците на Господната нива, които са евангелизатори и учители.

К. Да не забравяме също така да благодарим на Бога в нашите молитви. Това ни се казва изрично във Филипяни 4:6:

„Не се безпокойте за нищо, но във всяко нещо с

молитва и молба изказвайте молбите си на Бога с **благодарение**."

Господ напълно основателно очаква от Неговите хора да Му бъдат благодарни. Неблагодарността към Неговите милости е грях.

VI. Но дали има условия, които трябва да се съблюдават, ако искаме да получим отговор на молитвите си? Да, има!

А. Най-напред ние трябва да стоим в Христос. Той ни е казал: „Ако стоите в Мен и думите Ми стоят във вас, искайте каквото и да желаете, и ще ви бъде." (Йоан 15:7). Да стоиш в Христос означава да пазиш Неговите заповеди, да вършиш Неговата воля, да се подчиняваш на Неговото Слово.

Б. На второ място, нашите молитви трябва да бъдат според Неговата воля.

„И увереността, която имаме към Него, е това, че ако молим нещо по Неговата воля, Той ни слуша" (1. Йоан. 5:14). Тъй като общите начертания на Божията воля са дадени в Библията, нашите молби трябва да следват нея. Затова молете се с езика на Библията.

В. На трето място, нашите молитви трябва да се изричат в името на Христос.

„И каквото и да поискате в Мое име, ще го направя, за да се прослави Отец в Сина" (Йоан 14:13).

„Ако поискате нещо от Отца в Мое име, Той ще ви го даде" (Йоан 16:23).

Когато искрено искаме нещо в Негово име, ние все едно отправяме молбата си към Бога.

Г. И най-накрая, трябва да се молим с чисти подбуди. Яков ни напомня, че ние просим и не получаваме, защото зле просим – за да го раз-

пилеем в страстите си (Яков 4:3). Ако нашите мотиви са егоистични и грешни, не можем да очакваме отговор.

VII. Преди да приключим разглеждането на този въпрос, бихме искали да споменем още няколко „правила“, които можем да имаме предвид, ако искаме нашите молитвени събрания да бъдат „електроцентралата“ на църквата.

А. Например не се молете, за да бъдете видени. Спомнете си, че само лицемерите обичат да се молят, стоящи „по ъглите на улиците, за да ги виждат хората“ (Мат. 6:5).

Б. Освен това не искайте от Бога да извърши нещо, което вие самите можете да извършите. Ние се молим на Бога да доведе неспасените на нашите евангелизаторски събрания. Но нима Той не очаква от нас да използваме устата си, за да ги поканим да дойдат, и колите си, за да ги докараме?

В. Внимавайте също така да не се молите за нещо, което знаете, че не трябва да имате. Бог понякога удовлетворява такива молби, но изпраща „мършавост“ на душите ни (Псалм 106:15).

Г. Не се обезкуражавайте, ако отговорът се забави. Бог никога не отговаря прекалено рано, стига да сме съгласни да изживеем благословението да Го изчакаме; и никога не отговаря прекалено късно, стига да не се уплашим, че сме Му се доверили напразно.

Д. И освен това, ако отговорът на Господа не е точно такъв, какъвто сме го очаквали, не забравяйте, че Господ си запазва правото да ни даде нещо по-добро от това, за което Го молим! Ние не знаем кое е най-доброто за нас, но Той знае и

ни дава много повече от това, което искаме или мислим.

Накрая нека да кажем още веднъж, че без молитва в църквата не може да има истински напредък. Ние можем да извършваме всякакви рутинни мероприятия и дори да получим някакви резултати, но нищо не може да бъде направено за Бога без молитва. Ако ние не можем да разберем това от Библията, много скоро ще го разберем по необходимост.

---

[1] Burton, J., Poem. *Do I Ever Play?* /Дж. Бъртън, *Моля ли се всъщност аз?*/

[2] Fisk, E. G. *The Prickly Pear* /Фиск. *Бодливата круша*/ (London: Marshall, Morgan & Scott, 1951), стр. 126.

Епископите*

Нито едно обсъждане на въпроса за църквата няма да бъде пълно без разглеждане на Божия план относно грижата за нейното духовно състояние и надзор. Ние ще открием, че тази работа се върши от така наречените епископи или старейшини.

I. Още в самото начало бихме искали да изясним няколко положения.

А. Най-напред трябва да направим разлика между новозаветното понятие за епископ и това, което разбираме под епископ днес. Във времето на апостолската църква епископът е бил просто един от по-зрелите християни в местното събрание, който се е грижел за духовното благосъстояние на църквата. Днес, по времето

---

* Епископ (гр.) = надзорник – бел. ред.

на църковните системи, епископът е специално назначен сановник, под чиято юрисдикция се намират множество църкви.

*„Понятието **епископ** в Новия Завет никога не е означавало това, което ние обикновено разбираме под него днес, а именно – **прелат***. Нито тук (т. е. 1. Тимотей 3), нито където и да е другаде в Новия Завет това понятие не означава някой, който отговаря за епархия, обхващаща определен район от страната и включваща няколко църкви със съответните свещеници в тях.“*[1]

Б. В Новия Завет епископите не са били отделна група от хора – посредници между Бога и народа. Може би именно като упрек към едно такова разбиране в бъдещето е и второто място, на което Светият Дух поставя епископите чрез Павел, който пише на църквата във Филипи:

„До всичките светии в Христос Исус ... заедно с епископите и дяконите.“

В. В Новия Завет напълно липсва идеята за официалното признаване на постовете, заемани от отделните хора в църквата. Вместо високопарните титли, които „узаконяват“ служението на християните днес, ние имаме съвети за смирено служение на Божия народ. Така например в 1. Тимотей 3:1 се казва следното: „Ако някой се стреми към надзорничество епископство, добро дело желае.“ Епископството е „дело“, не почетен пост.

Г. И накрая, като въведение, бихме искали да отбележим, че думите „епископ“, „старейшина“,

---

* Прелат (от лат.): висш сановник от Католическата църква при Папския дворец – бел. ред.

„надзорник“ и „презвитер“ се отнасят до една и съща служба в Новия Завет. Това може да се докаже чрез сравняването на следните текстове:

1. В Деяния 20:17 се говори за „старейшините на църквата“.
2. По-нататък в Деяния 20:28 същите тези „старейшини“ са наречени „надзорници“, за което гръцката дума е „епископи“.
3. В Тит 1:5 Павел дава инструкции на Тит да постави „старейшини“ и веднага след това (7 ст.) продължава да изрежда качествата, които е необходимо да притежава един „надзорник“, показвайки, че „надзорник“ или „епископ“ е същото като „старейшина“ или на гръцки „презвитер“.

II. Нека разгледаме сега въпроса за избирането или поставянето на старейшини.

А. При последното сравнение ние разбрахме, че само Светият Дух може да постави един човек за епископ или старейшина (Деяния 20:28). Църквата може да се събере и да избере най-тържествено свои старейшини, но това гласуване едва ли има силата да постави в избраните хора сърца на настойници.

Б. Редът, по който Бог назначава старейшини в църквата, е следният: Сам Бог прави най-напред хората настойници и в процеса на работа църквата ги признава за назначени от Него надзорници.

В. На хората, които смятат, че имат основание да назначават епископи, защото Павел и другите апостоли са назначавали такива (Деяния 14:23; Тит 1:5), ние искаме да кажем, че това е било така, защото църквите все още не са имали Но-

вия Завет напълно завършен в писмен вид. В отсъствието на писмени наставления църквите е трябвало да разчитат на мнението на апостолите или техните пратеници.

Освен това трябва да се отбележи, че Павел никога не е определял старейшини при първото си посещение в една църква. По-скоро той е давал време на назначените от Бога старейшини да се изявят чрез своята работа, след което ги е посочвал като хора, които да се признаят от църквата.

III. Що се отнася до качествата на епископа или старейшината, тук Писанието е съвсем конкретно. Те са изредени в 1. Тим. 3:1-7 и в Тит 1:6-9 и могат да се обобщят, както следва:

А. Най-напред епископът трябва да е „непорочен". Що се отнася до неговата репутация, у него не трябва да има нищо, което да дава повод за укор. Не се казва, че той трябва да бъде безгрешен, а „непорочен". Ако един човек може да бъде обвинен в нещо от обществеността, той не бива да заема службата на настойник.

Б. На второ място, той трябва да бъде „мъж на една жена". Някои смятат това за изискване епископът да бъде семеен човек. Други виждат в тези думи забрана срещу назначаването за старейшина на човек, който има повече от една жена. Ние определено смятаме, че последното е абсолютно правилно и че догматичното прилагане на първото едва ли е нещо, което трябва да се препоръча.

В. Освен това епископът трябва да бъде „самообладан" – човек, който може да се въздържа.

За някои хора е много трудно да се въздържат.

Те винаги стигат до крайности. Такива хора могат да бъдат в църквата, но не бива да бъдат настойници.

Г. Старейшината трябва да бъде „разбран“ или още трезв човек, да мисли трезво. Той трябва да свидетелства с живота си, че християнството не е едно приятно развлечение или някаква лекомислена прищявка. Старейшината е човек, който има да се справя с проблеми, които засягат вечността.

Д. Той трябва да е „порядъчен“ или дисциплиниран човек. Нехайството или немарливостта са абсолютно неподходящи качества за този, който трябва да служи в един дом на реда.

Е. Също така той трябва да бъде „гостолюбив“. Неговата къща трябва да бъде отворена за народа на Господа като къщата на Лазар, Мария и Марта във Витания, където Исус е обичал да остава.

Ж. Старейшината трябва да бъде „способен да поучава“. Макар че не е задължително да бъде изключителен учител, старейшината трябва да работи с Библията достатъчно добре, за да може да помага на Божиите хора при разрешаването на проблемите, които възникват.

З. Той не трябва да бъде пристрастен към виното и да не е „пияница“. Тези две състояния са тясно свързани. Всеки, който не може да контролира себе си, не е достоен да поеме такава отговорност в църквата.

И. Не трябва да бъде „побойник“. Буквално това означава, че не трябва да бъде човек, който използва насилие спрямо другите. Да удариш един Божи служител е нещо недопустимо за един старейшина.

К. Не трябва да бъде „сребролюбец“. Истинският епископ разбира, че парите трябва да се използват за Господа и за осъществяването на Неговите интереси. Алчният или ненаситният старейшина е нещо недопустимо.

Л. Трябва да бъде „кротък“ или търпелив човек. Неговият Господар е кротък, а слугата не е по-голям от Господаря си. Кротостта и търпението могат и да не се считат за достойнства в света, но те се считат за достойнства в Божието царство.

М. Не трябва да бъде „скандалджия“. Има хора, които са готови да вдигнат скандал само за това, че им е паднала шапката, или да спорят за нещо изключително дребно. Но старейшината не бива да бъде такъв.

Н. И отново епископът не трябва „да е лаком за гнусна печалба“. Да си лаком или алчен означава да искаш нещо, което Бог никога не е искал да имаш. Алчността е идолопоклонство, защото тя те кара да поставиш своята воля по-високо от Божията воля.

О. Епископът трябва да „управлява добре своя дом“ и да държи децата си в подчинение с пълна сериозност – децата си, които са вярващи и „които не са обвинени в разпуснат живот или непокорство“. Необходимостта от това качество е явна.

„Защото ако човек не знае да управлява своя си дом, как ще се грижи за Божията църква?“ (1. Тим. 3:5)

П. „Да не е нов във вярата.“ Това качество се подразбира от самата дума „старейшина“. За да бъде един човек старейшина, е необходима

духовна зрялост. Човек може да бъде в доста напреднала възраст, но да не може да бъде настойник поради липса на християнски опит. Опасността идва от това, че новият във вярата може лесно да се възгордее и да падне под същото осъждение като дявола.

Р. Той „трябва да има добро име и сред външните“: светът трябва да го познава като човек с християнски характер и честност.

С. Не трябва да бъде „своеволен“, нито „сприхав“, а „да обича доброто“. Трябва да бъде справедлив и свят. И най-накрая, той трябва да държи здраво „вярното слово“, тоест да бъде защитник на вярата.

За да обобщим накратко качествата на един старейшина, трябва да кажем, че той трябва да бъде човек, който може да контролира себе си и своя дом и който може да се бори за Божията истина.

Тук трябва да отбележим, че Библията никъде не казва, че епископът трябва да бъде ръкоположен за свещеник. Също така не се казва, че той трябва да е завършил специално духовно училище или да бъде преуспяващ бизнесмен. Няма никакво значение дали този човек е изтъкната личност в света. Нищо не се казва и за неговия външен вид или личната му сметка в банката. Той може да бъде един гърбав, неугледен, беден, стар уличен метач и въпреки това да бъде старейшина в църквата на Бога. Нека да помислим по-сериозно върху това. Без съмнение един от най-големите недостатъци на църквата днес е признаването за старейшини на хора, които нямат никакви духовни качест-

ва. Заради това, че някой е имал успех в бизнеса, той се спуска с парашут на едно ръководно място в църквата, въпреки че има много бедна или никаква духовност. Резултатът е изобилие на неща, които могат да се купят с пари, и липса на каквато и да е духовна сила.

IV. Какви задължения имат старейшините?

А. На първо място, те трябва да хранят Божието стадо (1. Петр. 5:2; Деян. 20:28). Те правят това, като го поучават на Божието Слово. Това не означава непременно обществено служение, а може да означава посещение само на отделни домове.

Б. На второ място, те трябва да наглеждат Божието стадо. „Надзиравайте го“ – казва Петър. Какво означават тези думи? Останалата част от пасажа показва какво означават и какво не означават тези думи.

1. Те означават, че старейшините не трябва да служат на стадото по принуда, а с желание.
2. Те не означават, че старейшините трябва да служат на стадото с цел обогатяване: „не за гнусна печалба, а с усърдие.“
3. Те не означават също, че старейшините трябва да се държат като господари на Божието паство. Старейшината не е нито диктатор, нито директор, нито началник.
4. Те означават, че старейшините трябва да бъдат „пример на стадото“. Старейшините трябва да помнят, че Добрият Овчар не кара стадото с остен – Той го води. Всеки подчинен на Него овчар трябва да прави същото. От човешка гледна точка би било по-лесно да имаме централизирано човешко управле-

ние на църквата, така че заповедите да се издават от главната щаб-квартира и подчинението да бъде задължително. Но Бог не иска това да бъде така. Старейшините наглеждат стадото, като се държат така, че да бъдат пример за него.

В. По един съвсем реален начин старейшините определят тона в църквата. Там, където старейшините са благочестиви мъже, които поставят Господа на първо място в своя живот и които излъчват милостта на Господ Исус, човек може да очаква едно здраво, духовно събрание. От друга страна, там, където старейшините се занимават със светски дела и интересите им са насочени извън църквата, където те се смятат за прекалено заети, за да четат Словото или да се молят, човек може да очаква едно студено и замъртвяло стадо.

Г. Освен това от старейшините се очаква да подкрепят слабите.

„С всичко ви показах, че като се трудите така, трудещи се трябва да подкрепяте слабите и да помните думите на Господ Исус, как Той е казал: „Даването е по-блажено от вземането“ (Деян. 20:35).

Тук целият контекст предполага, че старейшините трябва да са готови да помагат на всички, които се намират в нужда, като им дават. Това е нещо много интересно. Вместо да изкарват прехраната си от стадото, старейшините трябва да споделят своята прехрана със стадото.

Д. И накрая, старейшините трябва да изобличават, порицават и увещават (2. Тим. 4:2; Тит 1:13; 2:15). Всяко нещо, което се противопоставя на

вярата, трябва да се порицава с пълна власт. Онези, които не търпят здравословната дисциплина, трябва да се изобличават и увещават. Старейшината трябва ревностно да отстоява вярата.

V. Какво трябва да бъде отношението към старейшините? От 1. Тим. 5:17, 18 става ясно, че има старейшини, които събранието може да поддържа и финансово.

„Старейшините, които управляват добре, нека се удостояват с двойна почит, особено онези, които се трудят в словото и поучението, защото Писанието казва: „Да не обвързваш устата на вола, когато вършее"; и: „Работникът заслужва заплатата си."

Едновременно с това е ясно, че има и такива, които сами работят за своята прехрана. Самият Павел е един забележителен пример за това (1. Кор. 4:12).

Освен това християните не трябва да приемат обвинение срещу старейшина, освен от двама или трима свидетели (1. Тим. 5:19).

И накрая, епископите трябва да се помнят, почитат и слушат.

„И да се отнасяте към тях с голямо уважение и с любов заради делото им" (1. Сол. 5:13).

„Помнете онези, които ви ръководят, които са ви говорили Божието слово; и подражавайте вярата им, като гледате следствията от техния начин на живот. Исус Христос е същият вчера, днес и до века" (Евр. 13:7, 8).

VI. И последно, искаме да отбележим, че старейшините ще получат награда.

„И когато се яви Пастиреначалникът, ще по-

лучите венеца на славата, който не повяхва“ (1. Петр. 5:4).

[1] Barnes, Albert. *Notes on the New Testament* / Албърт Барнс. *Бележки върху Новия Завет*/ (London: Blackie & Son, няма дата), том VIII, стр. 57.

Дяконите*

При разглеждането на положението на епископите ние научихме, че тяхната задача е да се грижат и да надзирават духовно Божия дом. Освен това ние видяхме, че епископите се наричат също и старейшини и че в една църква има няколко епископи, а не един епископ над няколко църкви.

Сега бихме желали да разгледаме положението на дяконите – кои са те и какви са техните функции.

I. Думата „дякон“ означава просто „служител“ – човек, който изпълнява някаква служба или служение. Много често в Новия Завет тази дума се използва точно в този си най-общ смисъл. Така например един официално назначен граждански чиновник, който се занимава с обществени дела, е наречен „Божи служител“ (Рим 13:4). Фива е наречена „служителка на църквата в Кенхрея“ (Рим 16:1). Самият Христос е описан като „служител на обрязаните“ „заради Божията вярност“ (Рим 15:8).

Това наименование е започнало да се използва и за описание на седемте избрани мъже, споменати в Деяния 6:1-7, които е трябвало да се гри-

* Дякон (гр.) = служител – бел. ред.

жат за разпределянето на разходите. Всъщност самата дума „дякон“ не се използва никъде в този пасаж и не може да се приложи за такива дейности. Тя се употребява за обозначаване на всякакъв вид служба, която не е описана по друг начин.

II. И макар че точните задължения на дяконите никъде не са споменати изрично, техните характеристики са описани достатъчно ясно в 1. Тим. 3. Започвайки от 8 ст., можем да прочетем следното:

„Така и служителите трябва да са сериозни, не двулични, не пристрастени към много вино, не лакоми за гнусна печалба, да държат тайната на вярата с чиста съвест. Също и те първо да се изпитват, и после да стават служители, ако са безупречни. Така и жените трябва да са сериозни, не клеветници, самообладани, верни във всичко. Всеки от служителите да е мъж на една жена и да управляват добре децата си и домовете си. Защото тези, които са служили добре като служители, придобиват за себе си добро положение и голямо дръзновение във вярата в Христос Исус.“

А. И така, тук първото изискване към служителите или дяконите е да бъдат „сериозни“. Лекомисленият и несериозен човек едва ли може да заслужи доверието на тези, на които служи.

Б. След това дяконът не бива да бъде двуличен, тоест трябва да бъде последователен. Той не може да говори на едни едно, а на други – друго. Честността и откритостта са задължителни черти за дякона, особено когато неговото служение включва работа с пари. Тогава той тряб-

ва да прилага методи, които да пресичат всякакви подозрения и недоверие.

В. Той не бива да обича да пие много вино. Никой не може да има доверие на един невъздържан човек. Опитът ни учи, че липсата на въздържание и разточителността са врагове на точността и надеждността. Те унищожават свидетелството на всеки човек за Бога и го правят негоден за божественото служение.

Г. Освен това дяконът не бива да бъде лаком за гнусна печалба. (Много от изискванията тук се припокриват с тези към старейшините.) Алчността е капан. Ако сърцето на един човек е изпълнено с желание за богатства, това негово желание може така да го обсеби, че да подчини всяко друго желание и дейност в живота му. Божието царство и неговата правда не стоят вече на първо място в неговия живот и неговото служение за Бога става недоброкачествено и неприемливо.

Д. Дяконът трябва да държи тайната на вярата с чиста съвест. Това е много важно. Това, че той знае истината, не е достатъчно. Той трябва да упражнява истината със съвест, която е чиста от каквато и да е препънка пред Бога. Именей и Александър са знаели много добре Божието Слово, но са се отнесли пренебрежително към истината, като са започнали да проповядват лъжливи доктрини (2. Тим. 2:17). Те са потушили гласа на съвестта и са отпаднали от вярата (1. Тим. 1:19, 20).

Нищо не може да замести чувствителната съвест, която може да различава между това, което е угодно на Бога, и онова, което не е, и да му

се възпротивява, като застава на страната на Господа.

Е. Освен това тук се казва „те първо да се изпитват и после да стават служители, ако са безупречни“. Това е един божествен принцип от голямо значение: „първо да се изпитват.“ В друг един пасаж четем: „не прибързвай да полагаш ръце на никого“ (1. Тим. 5:22). Това е едно предупреждение, от което всички се нуждаем. Често пъти ние се впечатляваме от човека, когато го срещнем за първи път, и изпитваме голямо желание да го издигнем на някакво по-отговорно положение. Но след време разбираме, че сме били много прибързани. „е всичко, което блести, е злато. Преценили сме го прекалено набързо.

Ж. Следващото изискване към дяконите звучи като изискване към техните съпруги. Тук текстът гласи: „Така и жените *им трябва да бъдат* сериозни, не клеветници, самообладани, верни във всичко.“ Когато махнем курсива*, ще получим следното: „Тъй и жените – сериозни, не клеветници, самообладани, верни във всичко.“ Ние смятаме, че това е правилният превод, тъй като тук не става въпрос за жените на дяконите, а за жените-дякони. Фива е била една такава жена-дякон или служителка (Рим 16:1).

Няма никаква логика в това да се дават специални изисквания за жените на дяконите, след като не са дадени никакви изисквания за жените на старейшините.

---

* Курсивът отбелязва думи в библейския превод, които не съществуват в оригиналния текст и са добавени от преводачите на Библията с цел изясняване на текста – бел. ред.

Ако обаче стихът се разбира като изискване, отнасящо се до жените, които служат в местното събрание, проблемът веднага изчезва.

3. Както и в случая със старейшините, така и тук ние научаваме, че дяконът трябва да бъде мъж на една жена, да управлява добре както децата си, така и дома си. Вече знаем, че ако един мъж няма уважение и власт в собствения си дом, едва ли може да се очаква да ги има в църквата.

III. Наградата на дякона е двустранна. Ако един мъж служи добре като дякон, той придобива за себе си добро положение – получава добро име сред другите светии и има надежда за награда пред Христовото съдилище.

Освен това той придобива за себе си „голямо дръзновение във вярата в Христос Исус“. Вярно е, че светът не оценява особено високо такава една цел. За него тя изглежда прекалено тайнствена, неуловима и неясна. Но за Божието дете тя е по-ценна от всичкото злато или скъпоценни камъни.

Що се отнася до поддръжката на дяконите, за тях важи същото, което важи и за епископите. Има дякони, които имат светска работа и така печелят своята прехрана. Други посвещават себе си изцяло на Господното дело. За тях важи следният принцип:

„Проповедниците на благовестието да живеят от благовестието“ (1. Кор. 9:14).

„А този, който се поучава в Божието слово, нека прави участник във всичките си блага този, който го учи“ (Гал. 6:6).

IV. Преди да завършим обсъждането на положението на дяконите, нека още веднъж прочетем

Филипяни 1:1. Там можем да открием три типа хора, за които се казва, че са в Божията църква – светии, епископи и дякони. Заслужава си да се отбележи, че това са трите единствени споменати групи: най-напред светии, после епископи и накрая дякони. Забележете, че тук никъде не се говори за свещеници, както отбелязва и Барнс в „Коментар върху Новия Завет“:

„В Новия Завет няма „три степени“ на свещенство. В тази глава (1. Тим. 3) апостол Павел изрично изрежда характеристиките на онези, които трябва да отговарят за църквата, но говори само за два вида служители: „епископи“ и „дякони“. Първите са служители на словото, които отговарят за духовните интереси на църквата; вторите са дякони, за които не се казва, че проповядват. Трети вид служители няма. Няма дори и намек за хора, които трябва да имат някакво „по-високо“ положение от това на „епископите“ или „дяконите“. Тъй като апостол Павел тук дава изключително наставления във връзка с организацията на църквата, не е възможно той да изпусне такова важно нещо като „прелатите“ в църквата, ако трябваше да има такива. Защо не е казано нищо за тях? Защо не са споменати никакви техни характеристики? Ако самият Тимотей е бил прелат, нима той не е трябвало да предаде тази служба на други? Нима не е имало никакви изисквания към тези хора, които да заслужват да бъдат споменати? Нима Павел не е трябвало поне от уважение към Тимотей да*

---

* Виж стр. 90

спомене тази служба, ако той я е упражнявал?"[1] Отговорът, разбира се, е, че ако организацията на новозаветната църква предполагаше някакъв друг вид служба, освен тези на епископите и дяконите, Павел щеше да я спомене. Огромната църковна система от нашето време е резултат на човешко вмешателство без никакво потвърждение в Божието Слово.

[1] (London: Blackie & Son), том VIII, стр. 155

Финансите на църквата

I. Кой е източникът на финансите на църквата? Навсякъде в Новия Завет или е казано изрично, или се подразбира, че църквата получава своите средства от тези, които са в нея. Никъде няма и намек за това неспасени хора извън църквата да допринасят за нейното финансово осигуряване. Даването е един акт на поклонение и е запазено само за онези, които са изкупени чрез скъпоценната кръв на Христос. Освен това никъде не се споменава за местно събрание, което да се финансира, субсидира или подкрепя от някоя друга църква, група от църкви или църковен съвет. Всяко местно събрание трябва да се самофинансира. Главните положения на Новия Завет във връзка с този важен проблем за финансирането на църквата могат да се систематизират така:

А. Всичко, което има един християнин, принадлежи на Бога.

Вярващият трябва да се чувства като настой-

ник, който използва всичко, което притежава, по възможно най-добър начин – за прослава на своя Господар (вж. Лука 16:1-12). Ф. Б. Мейър обяснява тази истина така:

„Ние сме определени за настойници, но не за да трупаме парите на нашия Господ за себе си, а за да Му служим с всичко, което не ни е необходимо, за да поддържаме себе си и нашите близки в положението, в което ни е поставил Бог. Единствената ни светска цел трябва да бъде да използваме така парите на нашия Господ, че когато Той дойде да ни потърси сметка, да можем да Му представим с радост резултата от нашето настойничество.“[1]

Б. И така, ние имаме наставление да даваме за Господното дело.

1. Кога трябва да даваме?
   „Във всеки първи ден на седмицата всеки от вас да си отделя и да събира“ (1. Кор. 16:2).
2. Колко трябва да даваме?
   а. „Според успеха на работите си“ (1. Кор. 16:2).
   б. Както е давал Христос. Той е бил богат, но е станал беден, за се обогатим ние (2. Кор. 8:9). Нашият пример за даване е Христос.
   в. Ние трябва да даваме от нашия недостиг, а не от нашия излишък (Марк 12:44).
   г. Накратко, християнинът трябва да дава щедро. Десятъкът (една десета) е бил минимумът, който е трябвало да дават евреите. Те са давали десятъци и приноси. Нито един християнин не трябва да се задоволява да дава под благодат това, което

е трябвало да се дава като минимум под закона.

3. В какъв дух трябва да даваме?
   а. Най-напред трябва да предадем себе си на Господа (2. Кор. 8:5). По този начин ние признаваме, че Му принадлежим.
   б. Даването трябва да е от любов (1. Кор. 13:3), в противен случай то е безполезно.
   в. То трябва да е тайно (Мат. 6:1-4) – толкова тайно, че лявата ти ръка да не знае какво прави дясната.
   г. Трябва да даваме „на драго сърце“, а не „от принуждение“ (2. Кор. 9:7).
   д. Ние четем, че ранните християни са продавали имотите си и са разделяли богатствата си с другите (Деян. 2:44, 45; 4:31-37). Всичко това е било външен израз на тяхното истинско духовно общение. Никъде в Новия Завет обаче няма изрична заповед за такова нещо. Дори наставленията за даване предполагат лично притежание на собственост. Тези действия на ранната църква са били абсолютно доброволни. Те не трябва да се смесват с монашеството или с комунистическите идеи от нашето съвремие.
4. Какви са наградите за даването?
   а. Когато сме верни в използването на неправедното богатство (парите), Бог ще ни повери истинското (духовното) богатство (Лука 16:11).
   б. Плодът се умножава за сметка на даващия (Фил. 4:17). Той ще има богатства в небето (Мат. 6:19-21), защото неговите подаръци

са „благоуханна миризма, жертва приятна, благоугодна на Бога“ (Фил. 4:18).

В. Тези, които отговарят за финансите на църквата, трябва да прилагат такива методи, които не събуждат никакво подозрение у другите.

„Понеже се грижим за това, което е добро, не само пред Господа, но и пред хората“ (2. Кор. 8:21). За финансите на събранието трябва да отговарят най-малко двама души. В Деяния 6:1-6 четем, че за разпределянето на средствата между вдовиците в събранието са били определени седем мъже. Относно броя на хората, които отговарят за парите в църквата, Посланията не съдържат точни инструкции, но от 1. Кор. 16:3, 4 и 2. Кор. 8:18, 19 става ясно, че тази отговорност се е носела от повече от един човек. В първия пример Павел казва, че ще изпрати онези, които те ще одобрят, за да отнесат подаръка им в Ерусалим, и ако е необходимо, ще отиде и той с тях. Забележете употребата на множественото число – „онези“ (ст. 3) и „те“ (ст. 4). Във втория пример Павел обяснява, че „за делото на това благодеяние“ е бил избран да пътува заедно с него и един друг брат от църквата.

II. Как да изразходваме средствата на църквата?

Новият Завет ни разкрива три основни цели, за които могат да се изразходват средствата на църквата: за вдовиците в събранието, за бедните светии и за тези, които посвещават времето си на проповядване и поучаване на Словото.

А. За вдовиците в събранието (Деяния 6:1-6).

За да попадне в категорията на „вдовиците, които наистина са вдовици“ (1. Тим 5:3-16),

една жена трябва да отговаря на следните изисквания:

1. Тя трябва да „е останала сама“, тоест да няма никакви роднини, които да ѝ помагат, и изцяло да „се надява на Бога“ за своите нужди (4, 5, 16 ст.).
2. Трябва да бъде най-малко на шестдесет години.
3. Трябва да е известна с:
   а. добрите си дела;
   б. децата си, които е отгледала;
   в. гостоприемството си;
   г. милосърдието си (вж. ст. 10).

Б. За светиите, които са бедни.

Бог много пъти ни увещава да не забравяме бедните (напр. Гал. 2:10; Рим 12:13). Освен това благоденствието на един човек в Стария Завет е тясно свързано с отношението му към неговите нуждаещи се братя (Второзак. 14:29).

Около 49 год. сл. Хр. много от християните в Юдея са изпаднали в голяма бедност. Това вероятно се е дължало на жестоките преследвания и разпространения глад. Светиите от Антиохия са изпратили помощ на братята си в Юдея чрез Варнава и Савел (Деяния 11:27-30). Събранието в Коринт е било посъветвано да направи същото (1. Кор. 16:1-3; 2. Кор. 8 и 9). Така и ние носим отговорност да подпомагаме онези наши братя и сестри, които са изпаднали в нужда. Господ Исус казва: „Защото сиромасите винаги се намират между вас“ (Марк 14:7). Добре е за едно събрание да има в него бедни братя и сестри, за които да се грижи. Барнс посочва, че един много добър начин за обединяване на християните

и за предотвратяване на отчуждението, завистта и съперничеството е наличието на нужди, за които да се грижат всички заедно, от които да се интересуват всички заедно и за които да допринасят всички заедно.

Събранието обаче не е отговорно за онези бедни, които не желаят да работят. В такива случаи божественото правило е, че „ако някой не иска да работи, той също и да не яде“ (2. Сол. 3:10).

В. За онези, които посвещават времето си на Господното дело.

1. Божествената наредба тук гласи, че тези, които проповядват Евангелието или поучават на Словото, имат право да се издържат от светиите.

   „А тоя, който се поучава в Божието слово, нека прави участник във всичките си блага този, който го учи“ (Гал. 6:6; вж. също 1. Кор. 9:4-14; 1. Тим. 5:17, 18).

2. Много често апостол Павел е работел с ръцете си, вместо да приема дарения от събранията (Деян. 18:3).

   За да прави това, неговите причини са били следните:

   а. Да служи за пример на ефесяните, за да могат и те да помагат на слабите и да познаят благословението на даването (Деян. 20:33-35).

   б. Да не дава повод на онези от коринтяните, които го критикували, да го обвинят в користолюбиви цели (2. Кор. 11:7-12).

   в. Да освободи вярващите в Солун от грижата за неговата поддръжка (1. Сол. 2:9;

2. Сол. 3:7-9). Тези светии са били бедни и преследвани.

3. Събранието във Филипи е похвалено за това, че е послужило на Павел (Фил. 4:10-19). Забележете, че Павел не иска това благодеяние заради себе си, а заради плода, който се умножава за тяхна сметка.
4. Забележете също, че макар Павел никога да не говори открито за своите нужди, той не се колебае да стори това за нуждите на други светии (2. Кор. 8 и 9). И така, има разлика между информацията и застъпничеството. Както посочва и д-р Чейфър, „всички ще се съгласят, че ние наистина имаме нужда от информация, иначе не може да има никакво разумно даване; но проблемът не е толкова в информираността, колкото в застъпничеството".

III. Заключение.

Читателят на Новия Завет ще забележи колко просто е всичко, свързано с финансите на църквата. Няма никакви утежняващи, регулиращи правила; никаква сложна, затрудняваща финансова организация. Ако следваме простите наставления на Библията, ще получим два важни резултата:

а. Нуждите на събранието ще бъдат щедро задоволени без застъпничество.
б. Църквата няма да бъде укорявана от света като институция, чиято цел е правенето на пари.

---

[1] Meyer, F. B. *Elijah: And the Secret of His Power* / Ф. Б. Мейър, Илия и тайната на неговата сила/ (London: Morgan and Scott, няма дата), стр. 52

Служението на жените

I. Относно положението и служението на жените в църквата Новият Завет ни дава съвсем точни наставления, които могат да се обобщят така:

А. Що се отнася до такива въпроси като спасението или приемането от Бога, жената има равенство с мъжа. „Няма вече юдеин, нито грък, няма роб, нито свободен, няма мъж, нито жена; защото вие всички сте едно в Христос Исус“ (Гал. 3:28).

Б. Това обаче не означава, че в църквата се заличават всички разлики между половете. Що се отнася до въпроси, които засягат ежедневното съществуване, Библията прави разлика между мъжете и жените. Така например в Ефесяни 5 ние имаме следните предупреждения:
„Жени, подчинявайте се на своите мъже“ (ст. 22). „Мъже, любете жените си“ (ст. 25).

В. Следователно можем да кажем, че, що се отнася до положението ѝ пред Бога, жената е напълно равнопоставена на мъжа. Но що се отнася до положението ѝ в църквата, между нея и мъжа има разлика. Накратко, тази разлика е в това, че жената трябва да се подчинява на мъжа (1. Кор. 11:3).

II. По-точно в Словото са дадени следните разпоредби за изявяване на това подчинение:

А. Жената трябва да мълчи в църквата (1. Кор. 14:34, 35). Какво означава „да мълчи“? Това е обяснено в следните стихове:

1. Тя не трябва да поучава (1. Тим. 2:12).
2. Не трябва да задава въпроси пред всички (1. Кор. 14:34, 35).

3. Жената трябва „да се учи мълчаливо в пълно подчинение“ (1. Тим. 2:11).

Б. Тя не трябва „да владее над мъжа“ (1. Тим. 2:12).

В. Не трябва да се моли или да пророкува с непокрита глава (1. Кор. 11:5). Това, че на жените не е позволено да се молят пред всички в църквата, се вижда много ясно в 1. Тим. 2:8:

„Искам мъжете да се молят на всяко място.“

Тук думата, използвана за „мъжете“, подчертава пола и е в противовес на „жените“. Значението на гръцката дума изключва жените.

III. Ако тези наставления се наложат на жените по един груб и задължителен начин, бедата обикновено е двойна:

А. Бог няма да бъде доволен от едно принудително подчинение, което не произлиза от сърцето (Пс. 51:17).

Б. Самите жени ще се чувстват огорчени и засегнати. Но ако причините за тези наставления се изяснят и жените се подчинят на тях с любящо и смирено сърце, тогава това подчинение има голяма цена в очите на Господа (1. Царе 15:22).

IV. Бог е благоволил да ни даде някои основополагащи принципи в Своето Слово, за да ни обясни защо жените християнки трябва да се подчиняват на мъжете.

А. Първо, трябва да кажем, че по реда на сътворението мъжът има първенство пред жената.

„Защото първо Адам бе създаден, а после Ева“ (1. Тим. 2:13).

„Защото мъжът не е от жената, а жената е от мъжа“ (1. Кор. 11:8).

Аргументът тук е, че редът, постановен от Бога при сътворението, е редът, който Той иска да се

съблюдава и в църквата, а именно, че „глава на жената е мъжът“ (1. Кор. 11:3).

Б. Второ, целта на създаването на жената показва първенствуващото положение на мъжа спрямо нея. „Понеже не мъжът беше създаден за жената, а жената – за мъжа“ (1. Кор. 11:9).

В. Трето, грехът е влязал в света, когато Ева е узурпирала ръководната роля на своя съпруг Адам. „И Адам не беше измамен, а жената беше измамена и падна в престъпление“ (1. Тим. 2:14). Господ не желае Неговото ново създание да бъде развалено от този вид непослушание и затова нарежда на жените да се подчиняват на мъжете.

Г. Четвърто, за да покаже, че жените трябва да се подчиняват на мъжете, Павел използва едно много силно доказателство, базиращо се на последователното свидетелство на Стария Завет (1. Кор. 14:34): „нека се подчиняват, както казва и законът.“ Макар да няма заповед, която изрично да говори по този въпрос, целият тон на Стария Завет ясно говори за това.

Д. Що се отнася до наставлението за покриването на главите на жените, когато се молят или пророкуват, Павел дава още две причини:

1. Фактът, че ангелите гледат. „Затова жената е длъжна да има на главата си белег на власт заради ангелите“ (1. Кор. 11:10). Според този стих ангелското войнство като че ли наблюдава Божия ред на земята и заради това жените трябва да носят някакво покривало на главите си като знак или белег за властта на мъжа над жената. По този начин ангелите виждат, че престъплението на Ева от първо-

то създание не се продължава от жените в новото създание.

2. Урокът на самата природа: „Не ви ли учи самото естество“, се казва в 1. Кор. 11:14. В първоначалното творение Бог е дал на жената дълга коса като нещо, което да я отличава от мъжа. Павел използва този факт, за да ни покаже, че илюстрира един божествен принцип, а именно, че жената трябва да носи някакъв белег или покривало, когато се моли или пророкува.

V. Подчинението на жената към мъжа се тълкува от някои като признак на това, че тя няма никакво място или служение в Божия план. Библията обаче опровергава това мнение, като ни показва, че служението на жената, макар и не толкова публично, изобщо не е по-малко важно или действително.

А. Нейното положение е спасено чрез раждането на деца (1. Тим. 2:15). Този труден за разбиране стих може да означава, че една вярваща майка, която е възпрепятствана да участва в общественото служение, не става автоматично безполезна. Тя има за задача да отгледа децата си в страх и почитане на Господа. Ако тя и съпругът ѝ останат във вярата, може един ден да има синове, които да проповядват и поучават Словото. И така, изразът „тя ще се спаси“ вероятно тук не се отнася до спасението на душата или до спасение от физическа смърт чрез раждането на деца, а до спасението на мястото и служението на жената. Тя няма да бъде едно безлично същество, а ще носи това славно служение – отглеждането на

деца, които да живеят за Божия слава.

Б. Има и други области в Новия Завет, които включват служението на жени:
   1. Те могат да служат с имота си (Лука 8:3).
   2. Могат да показват гостоприемство (Рим 16:1).
   3. Могат да поучават по-младите жени (Тит 2:4).

VI. Във връзка със служението на жените възникват много въпроси и противоречия, сред които най-често срещани са следните:

А. Не е ли възможно наставленията, които Павел дава по този въпрос, да са повлияни от неговите предразсъдъци като неженен човек?
Отговор: Не е възможно, защото това са наставления на Светия Божи Дух, както и самият Павел пише в 1. Кор. 14:37, където казва, че това „е заповед от Господа“.

Б. Не е ли възможно Павел да е поучавал това, което е било обичайно за неговото време, без да е имал предвид, че то би трябвало да се прилага и днес?
Отговор: Павел пише своето Първо послание към коринтяните не само до църквата в Коринт, но и до „всички, които призовават на всяко място името на Исус Христос, нашия Господ“ (1. Кор. 1:2). Следователно тези наставления имат всеобщо приложение.

В. Нима самият Павел не казва в 1. Кор. 11:16, че неговите поучения не са обвързващи и че тези обичаи не се практикуват в Божиите църкви? („Но ако някой мисли да спори за това – ние нямаме такъв обичай, нито Божиите църкви.“)
Отговор: Такова едно тълкуване подрива ав-

торитета и боговдъхновеността на Библията. Това, което казва този стих, е, че споровете относно тези заповеди на Господа не са обичайно нещо в църквите. Църквите ги приемат и им се подчиняват, без да спорят или да ги дискутират.

Г. След като косата на жената ѝ се дава за покривало, не е ли тя достатъчна като покривало?

Отговор: В 1. Кор. 11 се говори за две покривала. За косата като покривало се говори в ст. 15, а ст. 5 говори за друг вид покривало – нещо като було или воал. В противен случай ст. 6 би гласял следното:

„Защото, която жена не си слага косата, нека остриже и косата си. Но ако е срамотно за жена да си остриже косата или да си бръсне главата, то нека си сложи косата."

Очевидно такова значение е напълно абсурдно. Следователно тук се говори за покривало, което е различно от косата.

Д. Може би наставлението, че жените трябва да мълчат в църквата (1. Кор. 14:34), означава само, че те не трябва да бърборят или да клюкарстват по време на службата?

Отговор: Според този текст, на жените „не им е позволено да говорят". Гръцката дума, преведена като „говорят", никога не е имала значението на „бърборят" или „клюкарстват" в Новия Завет. Същата дума се използва и в 21 ст., където става дума за говоренето на Бога: „Чрез другоезични хора... ще говоря..."

Е. Задават се също и много допълнителни въпроси като: редно ли е жените да дават свидетелства пред всички, да дават отчет за своето служение пред всички, да пеят солово пред всички и др.

Там, където Библията не казва нищо конкретно по даден въпрос, за намирането на решение трябва да се следват общите ѝ принципи.

И така, при всяка проблематична ситуация ние трябва да си зададем следните въпроси:

Означава ли това посегателство върху авторитета на мъжа?

Взема ли в случая жената ролята на ръководител?

Поучава ли жената Словото?

Тъй като това са забранени неща за жената, трябва да избягваме всяко нещо, което би могло да означава нарушение на духа на тези положения в Словото.

VII. За да даде тези наставления, Бог е имал предвид доброто на Своите хора и Своята Собствена слава. Там, където Неговото Слово е пренебрегнато или съзнателно нарушено, на власт идват безредието и размириците. Евентуалното зло от присвояването на авторитета на мъжа от страна на жената и проповядването ѝ на обществени места може да се види в появата на много култови движения като движението на адвентистите от седмия ден, теософското движение, движението „християнска наука“ и др.*, където жените имат ръководна роля.

От друга страна, нищо не е по-приятно и достойно от това да видиш жени християнки, които заемат определеното си от Бога място, показвайки „нетленното украшение на кротък и тих дух“ (1. Петр. 3:4).

Нека излезем вън от стана при Христос!

Дотук ние разглеждахме въпроси, свързани с положението на църквата както в световен, така и в местен мащаб. Постарахме се да открием принципите на църквата такива, каквито са показани в Новия Завет, и да уловим простотата, усърдието и духовността на събранието такова, каквото е било във времето на апостолите.

Въпросът, който ни остава да си зададем сега, е следният: „Какво е значението на всичко това за вярващите от нашия век?“

За да си отговорим на този въпрос, най-напред трябва да хвърлим един кратък поглед към положението в църквата днес. Това, което виждаме навсякъде, говори за отстъпление, провал и разруха. Навсякъде съществуват огромни църковни организации, в които материалното богатство и политическото влияние вървят ръка за ръка с липсата на духовна сила. Изобилие от деноминации и секти изискват от своите последователи вярност и подкрепа, макар да представляват едно изкривено и безбожно изображение на църквата. Църковните събрания се състоят най-вече от безжизнени и убиващи всякакъв живот литургии и ритуали, които предлагат на хората сенки вместо Христос. В основата на църквата стои една свещеническа система, принизила средния мирянин до нивото на ням свещеник, а в много случаи и до положе-

---

* Множество новопоявили се по света и в България движения, (наричани понякога харизматични) също възприемат проповядването на жени – бел. ред.

нието на машина за изцеждане на пари. Правят се дълги списъци, които включват както спасените, така и неспасените; както истинските вярващи, така и онези, които нямат никаква жизнена връзка с живия Спасител. И накрая, откриваме църкви, заквасени с кваса на модернизма, които са заменили посланието на изкупителната благодат с някакво социално евангелие.

На въпроса какво трябва да прави един християнин в такава ситуация, има само един отговор. Да се отдели от нея! Да излезе вън от стана* при Христос!

Божието Слово заявява решително и безкомпромисно, че вярващите трябва да се отделят от всякакъв вид зло – църковно, доктринално и морално. „Не се впрягайте с невярващите; защото, какво общо имат правдата и беззаконието? Или какво общение има светлината с тъмнината? И какво съгласие има между Христос и Велиал? Или какво съучастие има вярващият с невярващия? И какво споразумение има между Божия храм и идолите? Защото ние сме храм на живия Бог, както каза Бог: „Ще се заселя между тях и между тях ще ходя; и ще им бъда Бог, и те ще ми бъдат народ.“ Затова: „Излезте изсред тях и се отделете“, казва Господ, „и не се допирайте до нечисто“, и: „Аз ще ви приема, и ще ви бъда Отец, и вие ще ми бъдете синове и дъщери“, казва всемогъщият Господ.“

Безполезно е да се твърди, че християнинът трябва да остане в една покварена църква, за да бъде Божи глас в нея.

---

* Виж Евр. 13:13 – бел. ред.

„Няма нито едно име на герой или светия, което да блести върху боговдъхновените страници, който да е разтърсил своето време, оставайки в покварения стан – всички без изключение са издигали призива: „Нека излезем към Него вън от стана!“ Всеки човек, който отива в света с намерение да издигне нивото му, скоро открива, че е бил свален от света до неговото ниво... Най-здравото и най-безопасното място е извън стана. Архимед е казал, че може да премести Земята, ако му бъде дадена опорна точка извън нея. По същия начин би могла да повлияе на света и една малка група от Божии служители, стига те да пожелаят да заприличат на Илия, който е прекарал своя живот извън оградата на храма и света на своето време.“[1]

„За всички, които смятат, че не трябва да напускат мястото си в църквата, за която знаят, че е на грешни позиции, Самуил дава един много точен и смислен отговор: „Послушанието е по-добро от жертвата и покорството – от тлъстината на овни.“[2]

И все пак, какво трябва да правим, след като се подчиним на заповедта на Писанието да излезем навън?

За да отговорим на този въпрос, бихме предложили следния подсказан от Библията план:

А. Съберете се просто като християни с други вярващи, мислещи като вас.

Б. Съберете се единствено при Христос. Нека Той бъде единственото нещо, което ви обединява. Макар и такава политика да не привлича огромни тълпи, тя винаги води до образуването на едно малко ядро от верни вярващи, кои-

то няма лесно да се поклатят от изпитания и външни атаки.

В. Що се отнася до мястото на събранията, домът на някой от вас може да бъде напълно достатъчен – в Библията има описани няколко такива случая (Рим 16:4; 1. Кор. 16:19; Филимон 2). Онези, които искат да се събират в специално оборудвани разкошни сгради, никога няма да открият наслаждението от чувството да са напълно доволни, защото Личността на Господ Исус присъства там и защото Тя е единствената причина, заради която хората се събират заедно.

Г. Не възприемайте никакво име или политика, които биха могли да отблъснат някой истински вярващ от общение.

Д. Не се прикрепяйте към никаква деноминация и отстоявайте твърдо своята самостоятелност, като не допускате никакъв контрол или вмешателство, което би могло да наруши суверенитета на вашето местно събрание.

Е. Съпротивлявайте се на постоянната тенденция служението да се съсредоточи в ръцете само на един човек. По-скоро позволявайте на Светия Дух да използва различните дарби, които Христос е дал на църквата, и осигурете активното проявление на свещенството от всички вярващи.

Ж. Събирайте се редовно за молитва, за изучаване на Словото, за разчупване на хляба и за общение. И освен това работете за разпространение на евангелието – както заедно, така и индивидуално.

З. Накратко, стремете се да живеете като една но-

возаветна църква в най-истинския смисъл на тази дума, като представяте вярно изображение на тялото на Христос и като се подчинявате на заповедите на Господа.

Трябва да кажем, че това днес вече се прави от християни по целия свят. Без никакъв друг пътеводител освен Библията те са открили, че това са божествени принципи и ги следват независимо от укорите и хулите. Те нямат друга глава освен Христос. Нямат друго общение освен Неговото Тяло. Нямат друга щаб-квартира освен Неговия престол. Те се стремят да свидетелстват в истинско смирение за единството на Христовото тяло; и в своето общение искат да осигурят едно светилище за истинските вярващи, които са потиснати от модернизма и свързаното с него зло. Няма нито един справочник на земята, където можете да намерите списъците на тези църкви и нищо земно, което да ги свързва. Тяхното единство се образува и поддържа единствено от Светия Дух и те са доволни, че това е така.

Няма причина да не се образуват стотици подобни общества от Великия Глава на църквата чрез самопожертвувателните молитви на Неговия народ. Там, където християните са уловили откровението и са готови да страдат за него, Господ ще възнагради техните молитви и стремежи и ще отговори на техния копнеж за Негова слава.

Възможно е точно в навечерието на Господното пришествие ние да стоим на прага на едно голямо въстание, водено от Светия Дух, срещу отстъпилото християнство, и на едно ново, свободно движение на Неговата благодат, водещо до образуването на множество малки, независими общества

от обичащи Библията християни!

Нека Този, който възлюби църквата и даде Себе Си за нея, да ги извика в съществуване – за Своя Собствена слава!

---

[1] Meyer, F. B. Elijah: *And the Secret of His Power* /Ф. Л. Мейър, Илия и тайната на неговата сила/ (London: Morgan and Scott, няма дата), стр. 67, 66.

[2] Mackintosg, C. H. *Notes on Genesis* /Ч. Х. Макинтош, *Бележки върху Битие*/ (New York: Loizeaux Bros., 1951), стр. 155.

Уилиям Макдоналд

Христос и църквата

В нашето време възникват съвсем нови въпроси към учението на Светото Писание за църквата. Хората, които са открили, че изпълването на техния живот със смисъл се състои в това да открият Божията воля за себе си, я търсят сериозно и задълбочено. Една от най-важните области в това отношение е църквата. Настоящата книга се опитва да даде ясни, разбираеми и достъпни за всеки отговори на широкия спектър от въпроси, които възникват.

Уилиям Макдоналд, автор и съавтор на на множество библейски курсове на задочното библейско училище Емаус в Оук Парк, Илинойс, САЩ, систематизира в тази книга основните духовни принципи на новозаветната църква. В своето изследване той се придържа тясно към текста на Библията и ясно отделя всичко, което е добавено от хората и няма основа в Божието Слово.